

Koncepce binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu na Gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně

"To, že spolu chceme a můžeme žít v míru, je možná samozřejmost, kterou je však třeba podporovat a chránit."

„Denn dass wir friedlich miteinander leben wollen und können, ist vielleicht eine Selbstverständlichkeit, die allerdings unterstützt und behütet werden muss.“

Lenka Reinerová (2008)

Obsah

Úvodní slovo	5
Preambule Smlouvy mezi Saským státním ministerstvem školství a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky	5
Slavnostní proslov pana Dr. Kristiana Rauma, ředitele Gymnázia Friedricha Schillera v Pirně.....	7
1 Úvod	9
1.1 Proč? Poslání FSG jako "Evropy v malém"	9
1.2 Odkud? Ohlédnutí za 25 lety projektu Bina	11
1.3 Cíle a struktura koncepce Bina	12
2 Co? Učební a vzdělávací cíle a kompetence.....	13
2.1 Základní principy a představení tabulky kompetencí.....	13
2.2 Sociální kompetence	13
2.3 Jazyková, předmětová a odborná kompetence	14
2.4 Interkulturní kompetence	15
2.5 Metodické a mediální kompetence.....	15
3 Jak? Učení v binacionálně-bilingvním vzdělávacím programu.....	17
3.1 Odborná výuka	17
3.1.1 Obecné zásady odborné výuky.....	17
3.1.2 Přínos předmětů STEM.....	19
3.1.4 Přínos humanitních věd.....	23
3.2 Podpora učení a nadání.....	35
3.2.1 Koncept podpory a rozvoje nadání v rámci binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu	35
3.2.2 Oblasti podpory a rozvoje nadání na FSG	37
3.2.3 Základy plánování programů na podporu a rozvoj nadání.....	38
3.2.4 Kontaktní hodiny	41
3.2.5 Profesní orientace a odborné praxe.....	43
3.2.6 Vědecká propedeutika.....	43
3.2.7 Interkulturní učení.....	44
3.2.8 Vzdělávací pobyty a jazykové stáže pro žáky a studenty česko-německého binacionálního bilingvního vzdělávacího programu	49
3.3 Život ve škole a na internátě	52
3.3.1 Kultura školy	52
3.3.2 Participace a spolupůsobení.....	52
3.3.3 Koncept prevence a ochrany	52
3.3.4 Základní principy fungování internátu	52
3.3.5 Bina „Startklar“ týdny.....	53

4 Kdo? Koncepte personálního a manažerského řízení	57
4.1 Úloha vedení školy a odborného vedení binacionálně-bilingvního programu	57
4.2 Profily/kompetence zaměstnanců	59
4.2.1 Bina třídní učitel	59
4.2.2 Školní mentoři	59
4.2.3 Vychovatelé na internátu	60
4.3 Koncept dalšího vzdělávání	60
4.3.1 Interní opatření k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků.....	60
4.3.2 Externí opatření k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků	60
4.4 Management bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti	61
5 S kým? Kooperační partner	62
6 Přijímací řízení.....	62
6.1 Kritéria a postup přijímacího řízení pro německé žáky	62
6.2 Kritéria a postup přijímacího řízení pro české žáky	63
6.3 Kritéria a postup o dodatečném přijetí	63
7 Hodnocení	64
8 Vztahy s veřejností.....	66
9 Literatura.....	66
Příloha 1 Tabulka kompetencí.....	67
Příloha 2: Beiträge der einzelnen Fächer	74

Autorský tým

Marco Burghardt, Eike Goldammer, Felix Hirsch, Constanze Huber, Stefanie Jani, Henry John, Tomáš Křenek, Veit Magdon, Markus Meier, Klára Meißner-Malinová, Daniel Mareš, Radek Molín, Veronika Palowski, Irena Paroubková, Petra Pazderová, Petra Pfitzner, Tilman Pfitzner, Kristian Raum, Kerstin Titscher, Yvonne Vrabel

Poděkování

Rádi bychom poděkovali paní Kláře Meißner-Malinové (Salon des Deutsch-tschechischen Dialogs), Wiebke Krause (poradkyně pro podporu a rozvoj nadání, LaSuB Drážďany) a Dr. Dorothea Spaniel-Weise (Univerzita v Jeně, Ústav pro němčinu jako cizí a druhý jazyk a mezikulturní studia) za jejich odborné a praktické rady.

Za provedení seminářů ke konceptu Bina děkujeme Dr. Franku Beierovi, Dr. Rachel Bowdenové, Tině Czajaové a Denise Hornigové (Centrum pro vzdělávání učitelů, výzkum školního a odborného vzdělávání, TU Drážďany), Dr. Christofu Heinzovi (Ústav slavistiky Univerzity Lipsko), paní Kotermann-Flinznerové (školní psychologka, LaSuB Drážďany), Dr. Antje Kühnové (poradkyně pro francouzský jazyk, LaSuB Drážďany), prof. Dr. Josefu Leisenovi (didaktika fyziky, Univerzita Mohuč), paní Utě Reichelové a Solveig Schröderové (Kompeteční centrum pro jazykové vzdělávání Drážďany) a paní Gabriele Thierkopf-Diallo (Centrum pro jazykové vzdělávání Berlín).

V neposlední řadě bychom pak chtěli poděkovat paní Janě Kersten a paní Anje Taschenberger (Odbor středních škol a komunitních škol na Zemském úřadu pro školy a vzdělávání v Drážďanech) za jejich podporu a konzultace. Díky patří také zástupcům Saského státního ministerstva školství a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Úvodní slovo

Preambule Smlouvy mezi Saským státním ministerstvem školství a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

„Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Saské státní ministerstvo kultu

s vědomím, že je žádoucí, aby se především u mladé generace z České republiky a Svobodného státu Sasko utvářel vnímavý přístup k historii, kultuře, jazyku a způsobu života obyvatel partnerské země,

v přesvědčení, že praktickému naplnění tohoto záměru má sloužit ve smyslu přemostovací funkce dvojnárodnostní-dvojjazyčný česko-německý vzdělávací cyklus na gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně,

ve snaze vyjádřit pokračováním tohoto úspěšného projektu své přesvědčení, že právě setkávání a společné vzdělávání mladé generace podpoří integraci ve společné Evropě,

s ohledem na cíl Evropské unie, kterým je udržitelný rozvoj vícejazyčnosti, a ústřední funkci, kterou je podpora sousedních jazyků v euregionech a mezikulturní kompetence žákyň a žáků jako budoucích evropských občanek a občanů,

s úmyslem i nadále umožnit žákyním a žákům z obou jazykových komunit učit se společně dvojnárodnostně a používat oba jazyky v mnoha předmětech, mezipředmětových a také mimoškolních souvislostech dvojjazyčně, přičemž dvojnárodnostní-dvojjazyčný vzdělávací cyklus je speciální, interdisciplinární formou podpory nadání v jazykové nebo odborné jazykové oblasti,

s cílem stanovit obsah a organizaci společného školního vzdělávání a zabezpečit, aby doklad o ukončení studia získaný na gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně byl oboustranně uznávaným dokumentem,

v duchu Smlouvy mezi Českou a Slovenskou Federativní republikou a Spolkovou republikou Německo o dobrém sousedství a přátelské spolupráci ze dne 27. února 1992,

na základě Společného prohlášení předsedy vlády České republiky a ministerského předsedy Svobodného státu Sasko ze dne 5. prosince 1992 o spolupráci České republiky a Svobodného státu Sasko,

a v rámci uskutečňování Společného prohlášení ministra školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a státního ministra kultu Svobodného státu Sasko ze dne 29. dubna 1996,

se dohodly [...]"

Präambel der Vereinbarung zwischen dem Sächsischen Staatsministerium für Kultus und dem Ministerium für Schulwesen, Jugend und Sport der Tschechischen Republik

„Das Sächsische Staatsministerium für Kultus und das Ministerium für Schulwesen, Jugend und Sport der Tschechischen Republik [sind]

in der Erkenntnis, dass es erforderlich ist, gerade die jungen Menschen aus dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik für die Geschichte, Kultur, Sprache und Lebensweise des Partnerlandes zu sensibilisieren,

in der Überzeugung, dass der binationale-bilinguale deutsch-tschechische Bildungsgang am Friedrich-Schiller-Gymnasium in Pirna im Sinne einer Brückenfunktion der praktischen Umsetzung dieser Zielsetzung dient,

in dem Bestreben, mit der Fortführung dieses erfolgreichen Projektes ihre Überzeugung zum Ausdruck zu bringen, dass gerade die Begegnung und gemeinsame Ausbildung junger Menschen die Integration in einem gemeinsamen Europa fördert,

im Hinblick auf das Ziel der Europäischen Union, nämlich die nachhaltige Entwicklung der Mehrsprachigkeit, und die zentrale Funktion, die die Förderung der Nachbarsprachen in den Euroregionen und der interkulturellen Kompetenz der Schülerinnen und Schüler als künftige europäische Bürgerinnen und Bürger hat,

mit der Absicht, weiterhin das gemeinsame Lernen der Schülerinnen und Schülern beider Sprachgemeinschaften (binational) zu ermöglichen und beide Sprachen in zahlreichen Fächern, fachübergreifenden und auch außerunterrichtlichen Kontexten (bilingual) zu nutzen, wobei der binationale-bilinguale Bildungsgang sich als besondere, fachübergreifende Form der Begabungsförderung im sprachlichen bzw. fachsprachlichen Bereich versteht,

mit dem Ziel, die Inhalte und Organisation der gemeinsamen Schulausbildung festzulegen und sicherzustellen, dass das vom Friedrich-Schiller-Gymnasium in Pirna ausgestellte Abschlusszeugnis ein von beiden Seiten anerkanntes Dokument darstellt

im Geiste des Vertrages vom 27. Februar 1992 zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der Tschechischen und Slowakischen Föderativen Republik über gute Nachbarschaft und freundschaftliche Zusammenarbeit,

auf der Grundlage der Gemeinsamen Erklärung des Ministerpräsidenten des Freistaates Sachsen und des Ministerpräsidenten der Tschechischen Republik vom 5. Dezember 1992 über die Zusammenarbeit des Freistaates Sachsen und der Tschechischen Republik,

und in Umsetzung der Gemeinsamen Erklärung des Staatsministers für Kultus des Freistaates Sachsen und des Ministers für Schulwesen, Jugend und Sport der Tschechischen Republik vom 29. April 1996“

[übereingekommen.]

Slavnostní proslov pana Dr. Kristiana Rauma, ředitele Gymnázia Friedricha Schillera v Pirně

Grußwort des Schulleiters Herrn Dr. Kristian Raum anlässlich der Unterzeichnung der sächsisch-tschechischen Verwaltungsvereinbarung am 8. November 2023

Vážený pane Millere, vážený pane Kühnere, vážená paní generální konzulka Meissnerová, vážený pane starosto Hanke, vážení kolegové z obou ministerstev a Státního úřadu pro školství a vzdělávání, vážení studenti binacionálního německo-českého vzdělávacího programu, vážení kolegové z Gymnázia Friedricha Schillera v Pirně.

Sehr geehrter Herr Vizeminister Miller, sehr geehrter Herr Amtschef Kühner, sehr geehrte Frau Generalkonsulin Meissnerová, sehr geehrter Herr Oberbürgermeister Hanke, sehr geehrte Kolleginnen und Kollegen beider Ministerien und des Landesamts für Schule und Bildung, liebe Schülerinnen und Schüler des binationalen-bilingualen Bildungsganges, liebe Kolleginnen und Kollegen des Friedrich-Schiller-Gymnasiums Pirna.

Je mi zvláštním potěšením a ctí, že Vás dnes mohu všechny přivítat při podpisu sasko-české správní dohody.

Es ist für mich eine besondere Freude und Ehre Sie und Euch alle heute zur Unterzeichnung der sächsisch-tschechischen Verwaltungsvereinbarung begrüßen zu können.

Pro mne je škola dům zvědavosti a zvědavosti, odvahy a lidskosti. Škola je dům se šťastnými a zdravými lidmi, s mnoha nápady a beze strachu.

Eine Schule ist für mich ein Haus der Neugier bzw. Wissbegier, des Mutes und der Menschlichkeit – ein Haus mit gesunden und glücklichen Menschen, mit vielen Ideen und ohne Angst.

Zvědavý, odvážný a lidský dům potřebuje pevnou střechu - střechu, která lidem umožní žít společně ve svobodě, demokracii a míru.

Für ein Haus mit Neugier, Mut und der Menschlichkeit braucht es ein starkes Dach – ein Dach, welches ein Miteinander in Freiheit, Demokratie und Frieden ermöglicht.

Ein solches Haus mit Freiheit, Demokratie und Frieden hat einen Namen: Europa. Das Friedrich-Schiller-Gymnasium Pirna und sein Internat sind ein kleines Europa.

Takový dům svobody, demokracie a míru má své jméno: Evropa. Gymnázium Friedricha Schillera v Pirně a jeho internát jsou malou Evropou.

O Evropě v míru snila i Lenka Reinerová, poslední pražská německy píšící autorka. Sama byla jako česká občanka židovského původu obětí násilí a teroru. Její rodina byla vyvražděna během holocaustu. Přesto až do své smrti v roce 2008 neztrácela naději na mírovou budoucnost.

Ein Europa in Frieden, das war auch der Traum von Lenka Reinerová, der letzten deutschsprachigen Prager Autorin. Als jüdische Tschechin war sie selbst Opfer von Gewalt und Terror. Ihre Familie wurde im Holocaust ermordet. Und trotzdem verlor sie bis zu ihrem Tod im Jahr 2008 nie die Hoffnung auf eine friedliche Zukunft.

Osobně považuji za velké štěstí, že se tady v Pirně již 25 let mohou společně učit a pracovat němečtí a čeští žáci a učitelé. Pojďme si toto štěstí společně uchovat a pracovat pro tuto malou Evropu zde v Pirně. Nová správní dohoda k tomu poskytuje ideální rámec - je to pro nás jako pro evropskou školu stabilní střecha.

Persönlich empfinde ich es als großes Glück, dass hier in Pirna seit 25 Jahren deutsche und tschechische Schüler und Lehrer miteinander lernen und arbeiten können. Lassen Sie uns gemeinsam dieses Glück bewahren und für dieses kleine Europa hier in Pirna arbeiten. Die neue Verwaltungsvereinbarung bietet dafür den optimalen Rahmen – sie ist ein stabiles Dach für uns als Europaschule.

Co by řekla Lenka Reinerová, kdyby tu dnes mohla být s námi? Myslím, že by na nás byla pyšná a měla by z nás velkou radost. Skončím jejími slovy: *".....to, že spolu chceme a můžeme žít v míru, je možná samozřejmost, kterou je však třeba podporovat a chránit."*

Was würde Lenka Reinerová wohl sagen, könnte sie heute hier bei uns sein? Ich denke sie wäre stolz und würde sich sehr für uns freuen. Ich schließe mit ihren Worten: *„Denn dass wir friedlich miteinander leben wollen und können, ist vielleicht eine Selbstverständlichkeit, die allerdings unterstützt und behütet werden muss.“*

Děkuji Vám.

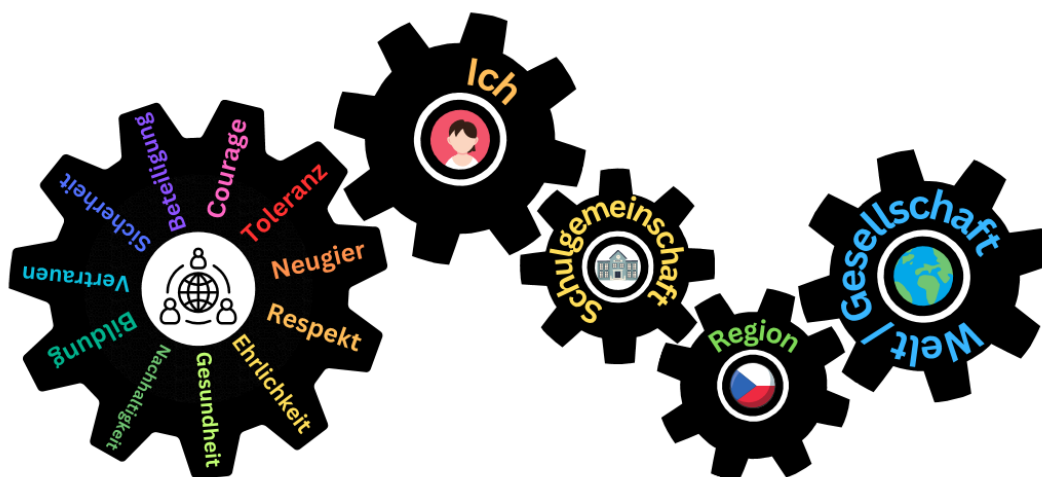
Vielen Dank.

1 Úvod

1.1 Proč? Poslání FSG jako "Evropy v malém"

Evropa je pro nás synonymem svobody a míru a je úzce spjata s demokracií a mnohojazyčností. Hodnoty, na kterých je založena naše práce do budoucna, jsme pevně zakotvili v našem programovém prohlášení přijatém v roce 2024:

Poslání vzdělávacího programu FSG

Kolo 1: Já

- Do života školy se zapojuji zvědavě, aktivně a odvážně.
- Přijímám odpovědnost za sebe a své činy.
- Objevuji své silné stránky a rozšiřuji své schopnosti.
- O svých slabých stránkách mluvím upřímně a stojím si za svými potřebami.
- Dokážu využít rozmanitých příležitostí k rozvinutí svého potenciálu.

Kolo 2: My / Školní komunita

- Chováme se k sobě nenásilně a se vzájemným respektem. Odvážně se stavíme proti necitlivým a záměrně urážlivým poznámkám a projevům chování.
- Jsme silná komunita lidí z Německa, České republiky a dalších zemí původu. Vzájemně se podporujeme v učení a práci.
- Zodpovědně využíváme možnosti digitálních médií, ale nedovolujeme, aby nám bránila ve vlastním myšlení.
- **Chybu vnímáme jako pozitivní a učíme se z ní. Dokážeme vést diskuze v pozitivním duchu při uplatnění všech jejích zásad.**
- Utváříme FSG jako místo demokracie tím, že se aktivně podílíme na rozhodovacích procesech ve školním životě.

Kolo 3: Region

- Rozvíjíme citlivost vůči historii, kultuře a jazyku sousední země.
- Využíváme své jazykové a interkulturní dovednosti k podpoře mírového uspořádání Evropy napříč hranicemi.
- Poznáváme a chráníme jedinečné přeshraniční přírodní a kulturní dědictví Labských pískovců a Východního Krušnohoří.

Ozubené kolo 4: Svět / Společnost

- Podporujeme diverzitu a inkluzi. Jsme proti jakékoli formě diskriminace a násilí.

- Jsme otevření dialogu s jinými kulturami a nadále rozvíjíme své jazykové a interkulturní dovednosti.
- Hledáme rovnováhu mezi různými zájmy. Ctíme demokracii a tolerujeme legitimní rozhodnutí.
- Podporujeme spolupráci s partnery z oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu, obchodu, politiky a kultury.
- Svě znalosti a dovednosti využíváme k tomu, abychom odvážně čelili globálním výzvám, jako je změna klimatu, migrace nebo válka, a utvářeli naši budoucnost.
- Zachováváme a udržujeme zdroje globálním a odpovědným způsobem, a to i pro budoucí generace.

přijato školní konferencí FSG Pirna dne 26.02.2024

V česko-německém pohraničí v srdci Evropy bychom rádi z Gymnázia Friedricha Schillera a jeho internátu vytvořili tzv. "**malou Evropu**". V praxi to znamená, že chceme, aby naše školní kultura byla kosmopolitní a respektující v duchu evropské myšlenky. Naše škola by přitom měla umožňovat uplatňování demokracie a nabízet optimální podmínky pro učení, aby naši absolventi mohli vzít svou budoucnost do vlastních rukou jako zodpovědní **občané světa**:

Evropa = mír a svoboda	Optimální vzdělávací podmínky
oceňující, inkluzivní školní prostředí, kosmopolitnost	zaměření na žáka, podpora a rozvoj nadání, podpora učení, tvorba výukového prostoru
FSG = vícejazyčný euroregion v malém	gymnaziální vzdělávací a výchovný program
Demokracie = Participace	FSG = škola učící se beze strachu
Konference, rodičovská a žákovská rada, diferencovaná forma výuky	
FSG = demokratická společnost v malém	

Náš gymnaziální vzdělávací a výchovný program je zakotven ve školském zákoně Svobodného státu Sasko a v odpovídajících učebních plánech:

Výchovné a vzdělávací cíle gymnázia:
 „Gymnázium si klade za cíl prohloubit všeobecné vzdělání, vědeckou propedeutiku a všeobecné studijní dovednosti.
 Gymnázium připravuje mladé lidi na to, aby vedli samostatný život, využívali svůj vlastní potenciál a jednali se společenskou odpovědností.
 Ve vzdělávacím a výchovném procesu mají být
 - získávání inteligentních a prakticky využitelných znalostí,
 - rozvoj metodické, sociální kompetence a kompetence k učení,
 - hodnotová orientace
 zahrnuty do všech předmětových a mezipředmětových cílů.
 (Učební plán pro Gymnázia Sasko, 2019, str. VII)

Binacionálně-bilingvní vzdělávací program je "srdcem" FSG. Nabízí excelentní vzdělávací rámec k naplnění zmíněných hodnot a cílů a umožňuje získat žádoucí dovednosti obzvláště komplexním způsobem. Kromě sociálních, jazykových, metodických a odborných kompetencí sem patří zejména interkulturní kompetence, která se prolíná všemi předměty (srov. kapitoly 2 a 3.2.7).

1.2 Odkud? Ohlédnutí za 25 lety projektu Bina

První iniciativy na vytvoření binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu na úrovni gymnázií se datují do školního roku 1994/95. Zpočátku byl na šesti vybraných základních školách v Pirně nabízen vzdělávací cyklus v českém jazyce pro zájemce ze 3. tříd a žáky s dobrými výsledky.

Na začátku školního roku 1996/97 byla do 5. ročníku Gymnázia Friedricha Schillera poprvé zařazena homogenní skupina německých žáků, kteří se již na základní škole (3. a 4. ročník) účastnili výuky češtiny se sledováním pokroku v učení. Ve školním roce 1998/99 tak byla vytvořena binacionální třída složená z německých a českých žáků.

Tento program vznikl na nově založeném gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně a od té doby existuje dodnes. Specifičnost binacionálního-bilingvního česko-německého programu byla spatřována především v tom, že čeští žáci byli od počátku 7. ročníku gymnázia přímo integrováni do výuky s německými žáky. Učení se partnerským jazykům (čeština/němčina) se tak stalo stěžejním nejen pro zvládnutí každodenních komunikačních situací, ale také pro získání hlubších dovedností, aby bylo možné jazykově a odborně vhodným způsobem diskutovat o konkrétních otázkách a problémech ve společnosti, obchodu, politice, vědě a kultuře.

Cílem výuky bylo poskytnout vynikající jazykovou přípravu pod vedením rodilých mluvčích, umožnit studentům komunikaci a osvojení si znalostí v partnerském jazyce daleko nad rámec běžných potřeb, vytvořit předpoklady pro studium nebo profesní rozvoj v partnerské zemi a rozvíjet a upevňovat vzájemné porozumění prostřednictvím přímého poznávání historie, kultury a způsobu života partnerské země.

Dvoujazyčné německo-české gymnaziální vzdělávání bylo založeno na třech formách výuky:

- společná, binacionální výuka ve smíšených skupinách
- skupinová výuka v příslušném partnerském jazyce
- skupinová výuka v mateřském jazyce

Pro každou formu výuky byly vymezeny pro daný ročník (7.-10. třída) stěžejní vzdělávací předměty. Výuka na vyšším stupni gymnázia vycházela z tehdy platných předpisů pro tzv. kursový systém.

Všichni žáci německého a českého jazyka byli plně integrováni do kurzů. Tím byly splněny požadavky na všeobecnou přijímací zkoušku na vysokou školu.

1.3 Cíle a struktura koncepce Bina

Potřeba vypracovat koncepci binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu a internátu vyplývá z čl. 2 sasko-české správní dohody ze dne 8. listopadu 2023:

"Program binacionálního-bilingvního vzdělávání zavedený ve školním roce 1998/1999 bude pokračovat. Binacionální prvek programu spočívá v tom, že saští a čeští žáci navštěvují třídy tohoto programu ve stejném poměru. Obsah a organizace výuky bude zdokumentována v koncepci binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu. Pedagogická a organizační struktura internátního ubytování a pedagogického dohledu bude zpracována v koncepci internátního dohledu."¹

Vzhledem k tomu, že binacionální-bilingvní vzdělávací program a internátní škola tvoří organizační a pedagogickou jednotku, je koncepce internátního dohledu nedílnou součástí koncepce Bina.²

Koncepce uvádí v kapitole 2 nejdříve cíl binacionálního-bilingvního vzdělávacího programu. **(Co)** V kapitole 3 je vysvětleno, jakým způsobem má být dosaženo cílů a kompetencí, a to jak ve třídě, tak mimo ni. **(Jak)** Kapitola 4 se zaměřuje na to, kdo má jakou funkci uvnitř pedagogického sboru školy, aby všichni zúčastnění mohli navzájem spolupracovat. **(Kdo)** Kromě toho kapitola 5 vysvětluje, s kým škola spolupracuje jako s partnerem. **(S kým)** Na otázku, jakým způsobem je dosahováno dalšího vývoje binacionálního-bilingvního vzdělávacího programu, odpovídá kapitola 6 o přijímání žáků, kapitola 7 o hodnocení Bina koncepce a kapitola 8 o vztazích s veřejností.

Koncepce Bina programu představuje **proces**, který odráží aktuální stav koncepčních úvah pedagogického sboru Gymnázia Friedricha Schillera. Je tedy průběžně revidována, a to na základě evaluace, která je neodmyslitelnou součástí procesu. (srov. kapitolu 7). Jejím cílem je poskytnout kolegům v Bina programu a v internátu vodítko a podporu pro jejich pedagogickou činnost.

Práce na koncepci začala ve školním roce 2021/22 v rámci projektové skupiny Bina. Prvním výsledkem byla v dubnu 2022 Bina tabulka kompetencí (viz příloha). Dalšími koncepčními kroky bylo uspořádání pedagogických dnů v říjnu 2022 a červnu 2023. Kromě toho proběhlo několik konzultací mezi vedením školy, Bina odborným vedením a řadou externích odborníků (viz Poděkování).

¹ Dohoda mezi SMK a MŠMT ze dne 8. listopadu 2023, čl. 2.

² K internátu viz zejména kapitoly 3.2, 3.3, 4.2.

2 Co? Učební a vzdělávací cíle a kompetence

2.1 Základní principy a představení tabulky kompetencí

Následující dokumenty tvoří právně závazný základ této koncepce:

- Saský školský zákon
- Školní řád pro gymnázia a maturitní zkoušky (SOGYA)
- Sasko-česká správní dohoda ze dne 8. listopadu 2023
- Saské učební plány pro gymnázia
- České rámcové vzdělávací programy

Kromě toho jsou relevantní také **rámcové dokumenty (Eckwertepapiere)** o mediální výchově, jazykovém vzdělávání, výchově k demokracii a výchově k udržitelnému rozvoji, které byly vypracovány z pověření Saského státního ministerstva školství a kultury.

Vzhledem ke zvláštnímu binacionálnímu charakteru programu se snažíme propojit saské a české učební plány praktickým a na studenty orientovaným způsobem. Tím je zajištěno, že čeští žáci, kteří chtějí Bina program opustit, mohou úspěšně pokračovat ve vzdělávání v českém školském systému.

V souladu s požadavky saského učebního plánu, českých rámcových vzdělávacích programů a výše uvedených rámcových dokumentů (Eckwertepapiere) by si žáci měli v průběhu binacionálního-bilingvního vzdělávacího programu osvojit různé kompetence a dovednosti, které lze rozdělit do **čtyř oblastí**: sociální kompetence, jazykové, předmětové a odborné kompetence, interkulturní kompetence a metodické a mediální kompetence.

V rámci předložené koncepce binacionálního-bilingvního a vzdělávacího programu jsou tyto kompetence a dovednosti popsány pomocí **tabulky kompetencí**.³ Kromě formulace kompetencí, které mají být rozvíjeny dle příslušných oblastí, jsou tyto podpořeny indikátory, které lze použít k hodnocení rozvoje kompetencí. Důsledky a ukazatele lze hodnotit a pozorovat v určitých souvislostech, z nichž lze následně vyvodit důsledky s ohledem na cílenou podporu a rozvoj příslušných kompetencí.

Zvláštní důraz na vícejazyčnost a mezikulturní kompetence vyplývá z čl. 5 sasko-české správní dohody ze dne 8. listopadu 2023: „Výuka v rámci binacionálního-bilingvního vzdělávacího programu podporuje mnohojazyčnost a interkulturní kompetence s ohledem na český a německý jazyk a kulturu, jakož i s ohledem na **odborné jazyky a odborné prostředí vyučovaných předmětů**.“

2.2 Sociální kompetence

Oblast sociálních kompetencí popisuje schopnost žáků a žákyň komunikovat mezi sebou i s učiteli a pedagogickými pracovníky internátu a jednat s nimi, a to v různých sociálních kontextech. Patří sem schopnost samostatně řešit konflikty a hájit své zájmy, v případě potřeby dělat kompromisy, a projevovat tak schopnost být tolerantní. Tyto dovednosti jsou nezbytné zejména v situacích sociálního učení v rámci výuky, ale jsou také cíleně rozvíjeny v rámci kontaktních hodin a společných aktivit, jako jsou exkurze a třídní výlety. Mimo školní prostředí jsou však tyto dovednosti rovněž nezbytné, a je proto zapotřebí je podporovat a rozvíjet ve všech ostatních sociálních kontextech. Kromě života a

³ viz příloha 1

integrace do školní komunity, např. o přestávkách a prostřednictvím žákovské rady, to platí také pro život na internátě a v partnerských rodinách.

Zároveň by žáci a žákyně měli přebírat zodpovědnost za své jednání v sociálních situacích tím, že dokáží reflektovat své způsoby chování a zaměří se na svůj rozvoj. To se děje zejména prostřednictvím zvyšování osobní odpovědnosti za vlastní proces učení i v kontextu života na internátě, kontaktních hodin a individuálně zvolených volnočasových aktivit. Zejména mentoři podněcují studenty k reflexi procesu učení, života ve skupině a osobního rozvoje.⁴

V oblasti mimoškolního a mimovyučovacího života by měl být dán žákům a žákyním prostor k objevování a rozvíjení svých vloh. Současně by měli mít možnost zažít sociální a kulturní odlišnosti jako pozitivní impulsy, díky nimž budou schopni přizpůsobit se novým podmínkám a měnícímu se prostředí, začlenit se do nové společnosti a životního prostředí a vnímat se tak jako aktivní členové této společnosti. Na podporu tohoto cíle budou žáci a žákyně vedeni k tomu, aby se účastnili a aktivně zapojovali do různých volnočasových aktivit, studijních kroužků a celodenních programů ve škole, mimo školu i na internátě. Žáci a žákyně budou také stále více zapojováni do sestavování náplně kontaktních hodin a exkurzí i školních výletů. Společně strávený čas v partnerských rodinách by měl žákům nejen umožnit poznat jinou životní realitu, ale měl by jim také pomoci získat stále větší jistotu v komunikaci s partnerskými rodinami a posílit tak jejich celkové sebevědomí.

2.3 Jazyková, předmětová a odborná kompetence

Oblast jazykové, předmětové a odborné kompetence lze rozdělit na tři hlavní vědní oblasti – společenskovědní⁵, matematickou a přírodovědnou⁶ a na oblast jazykově-literárně-uměleckou⁷. Na konci binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu by žáci a žákyně měli získat takové jazykové dovednosti, které jim umožní komunikovat jak v předmětovém, odborném, tak i každodenním kontextu. Kromě výuky předmětů ve vlastním mateřském jazyce nebo v příslušném partnerském jazyce a návštěv mimoškolních vzdělávacích zařízení v obou zemích to umožňují jazykově diferencované hodiny ve smíšených jazykových skupinách s využitím jednoho z obou jazyků jako vyučovacího jazyka nebo binacionálně-bilingvní moduly a vyučovací jednotky jako součást výuky předmětů v mononacionálních skupinách⁸. Od 7. ročníku pak učitelé příslušných předmětů vedou společné hodiny ve stále větším rozsahu podle předmětových, jazykových a metodicko-didaktických možností, aby si žáci vedle předmětových a odborných kompetencí rozšířili i jazykové kompetence, a tím pochopili a zažili partnerský jazyk jako prostředek komunikace v nejrůznějších situacích. Využít k tomu budou moci komunikačních možností, které budou mít k dispozici (verbální, nonverbální, spisovný jazyk, hovorový cizí jazyk, ...), za účelem vyjádření svého názoru či sdělení poznatků a informací.

Ve společenskovědní oblasti se tato hluboká jazyková, odborná a specializovaná kompetence projevuje také tím, že žáci a žákyně sami sebe vnímají jako kulturní mediátory. Za tímto účelem dokáží v němčině a češtině vysvětlit minulé i budoucí skutečnosti z historického, eticko-morálního, náboženského a politologického hlediska a demonstrovat jejich význam pro současnost, čímž mohou zaujmout stanovisko k základním otázkám společenských věd, např. ke způsobům prosazování míru.

⁴ Další podrobnosti viz bod 3.2.

⁵ Jedná se o předměty dějepis, etika, evangelické/katolické náboženství a společenské vědy/právo/ekonomie.

⁶ Jedná se o předměty biologie, chemie, zeměpis, informatika a fyzika.

⁷ Jedná se o předměty cizí jazyky, výtvarná výchova a hudební výchova.

⁸ Další podrobnosti viz bod 3.1.

V matematicko-přírodovědné tematické oblasti dokáží žáci a žákyně v němčině a češtině plánovat, provádět, analyzovat a dokumentovat přírodovědné experimenty či vysvětlovat a objasňovat přírodovědné souvislosti pomocí modelů. Také v této oblasti dokáží zaujmout stanovisko ke společensko-politicky relevantním otázkám.

V jazykově-literárně-umělecké oblasti dokáží žáci a žákyně vysvětlit na základě svých hlubokých jazykových schopností umělecko-teoretické a hudebně teoretické souvislosti, doložit jejich význam pro současnost a zaujmout v obou jazycích stanovisko k postavení umění a hudby v jejich vlastním životě.

2.4 Interkulturní kompetence

Třetí podskupina kompetencí, kterou je třeba rozvíjet, je věnována interkulturní kompetenci, která představuje klíčovou oblast binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu. Prostřednictvím neustálého kontaktu mezi německými a českými žáky a žákyněmi, a to jak ve vyučování, mimoškolních a mimovyučovacích aktivitách, se žáci a žákyně učí respektovat a tolerovat rozdíly mezi různými kulturami a přesvědčeními tím, že jsou a stávají se otevřenými vůči jiným způsobům života a kulturám, aktivně se seznamují s jinou kulturou, a tím si kladou otázky nejen o hodnotách a zvyklostech druhých, ale i o svých vlastních a aktivně hledají kompromisy v každodenním vzájemném jednání. Na základě zkušeností, které žáci s příslušnou sousední zemí mají, popř. ji v ní získají, mohou takto osvojené dovednosti využít i v jiných kontextech, které přesahují rámec čistě česko-německého setkání.

Tento zejména česko-německý interkulturní pohled je podporován také tím, že jsou ve vyučování všech předmětů tematizovány jak německé, tak české pohledy a perspektivy a příslušné odborné obsahy jsou vkládány do kontextu pohraničního regionu. (podrobnosti viz bod 3.1) Další podporu poskytuje na vyšším stupni gymnázia (11. a 12. třída) povinná účast na mezipředmětovém základním kurzu "Česko-německé vztahy" a ve všech ročnících také binacionální zaměření profesního poradenství a odborné praxe, prostřednictvím kterých jsou žákům nabízeny autentické kontexty ke kulturním setkáváním.

V hodinách partnerského jazyka, stejně jako v binacionální výuce smíšených skupin a kontaktních hodinách, mají žáci a žákyně možnost prohloubit si kulturní znalosti o své a partnerské zemi tím, že se seznámí s tradicemi a zvyky partnerské země a porovnají je se svými, získají přehled o historii, současné politice a společenských problémech partnerské země a uvědomí si tak potřebu spolupráce mezi Německem a Českou republikou v různých oblastech společenského života. K posílení tohoto cíle by měly být záměrně vybírány exkurze a místa mimoškolního vzdělávání související s příhraničním regionem.

Stále probíhající reflexe získaných zkušeností umožňuje žákům a žákyním uplatňovat v interkulturních kontextech zvýšenou empatii, toleranci k nejednoznačnosti a prohloubené schopnosti porozumění cizímu.

Při interakci s ostatními žáky ve třídě a ve školní komunitě se žáci vyrovnávají s rozpory mezi vlastním systémem hodnot a norem a hodnotami a normami svých protějšků a učí se je tolerovat. To jim umožňuje vcítit se do druhých a porozumět jim.

2.5 Metodické a mediální kompetence

V souladu s platnými saskými učebními plány a českými rámcovými vzdělávacími programy pro dané obory získávají žáci v rámci výuky předmětů kromě předmětových a odborných dovedností také prohloubené metodické a mediální dovednosti. Nad tento rámec by se žáci a žákyně v binacionálně-bilingvním programu měli vybavit pokročilými technikami sebeřízeného učení, při kterém budou stále

více zapojení do plánování svého pracovního a učebního času. Na základě vzdělávacích standardů si žáci a žákyně také osvojují užití operátorů a úkolů v mateřském a partnerském jazyce. Učitelé všech předmětů kladou důraz na výuku těchto znalostí, a to jak v mononacionální výuce, tak i binacionální výuce. V rámci přípravy na vyšší stupeň gymnázia lze v české části třídy, jakmile je to jazykově možné a pokud to obsah předmětu umožňuje, využívat např. německé učebnice, aby si žáci postupně zvykali tyto operátory používat a rozumět jim. Pro vyučující daného předmětu je proto k dispozici orientační seznam operátorů pro předměty němčina, čeština a angličtina, který je vázaný na vzdělávací standardy.

3 Jak? Učení v binacionálně-bilingvním vzdělávacím programu

3.1 Odborná výuka

3.1.1 Obecné zásady odborné výuky

Odborná výuka v binacionálně-bilingvních třídách probíhá v souladu s platnými didaktickými a metodickými zásadami a směřuje k naplňování saského učebního plánu v plném rozsahu. Vychází z rámcových vzdělávacích plánů České republiky.

Odborná výuka je koncipována tak, aby posilovala interkulturní kompetence žáků a žákyň a podporovala sebeřízení učení. Práce s novými médii a jejich smysluplné užití patří k základním cílům, stejně jako podpora vícejazyčnosti.

Na základě těchto cílů lze odvodit následující opatření:

1. Jedna Bina třída, dva učitelé a dvě místnosti

Binacionální třída je považována za pedagogickou jednotku. Jsou jí přiděleni dva učitelé a dvě místnosti. Rozhodnutí o organizaci výuky, rozdělení skupin a využití prostoru je v pedagogické kompetenci učitelů – vychází z binacionální koncepce a saských a českých učebních plánů. Základem je čl. 3, věta 2 sasko-české správní smlouvy ze dne 8. listopadu 2023: „Výuka probíhá v každém školním roce v binacionálně-bilingvní třídě se 14 českými a 14 saskými žáky.

2. Postupné zvyšování podílu partnerského jazyka

Podíl partnerského jazyka v jednotlivých předmětech se postupně zvyšuje s vyššími ročníky a s ohledem na jazykovou úroveň žáků v daném ročníku. Toto vychází z čl. 6 sasko-české správní dohody ze dne 8. listopadu 2023: „V rámci binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu se ve výuce používá český a německý jazyk. Obsah a organizace výuky se řídí koncepcí binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu a rozvrhem hodin schváleným nejvyšším školským dozorovým orgánem saské smluvní strany."

3. Společná binacionálně-bilingvní výuka odborných předmětů

Každý školní rok musí být zajištěna dočasná binacionálně-bilingvní výuka odborných předmětů. Možnými formami společné výuky odborných předmětů jsou například společné vyučovací hodiny nebo vyučovací sekvence, kdy výuka obou částí tříd probíhá současně, pořádání projektových dnů v daném předmětu nebo oboru na místech mimoškolní výuky. Cílem je získávání interkulturních kompetencí a podpora osvojování jazyků. Je nutné, aby učitelé příslušných předmětů znali obě části třídy. Konkrétní pravidla budou stanovena v příspěvcích jednotlivých předmětů. Při plánování výuky se zohledňují organizační podmínky.

4. Jazykově diferencovaná odborná výuka

Cílem jazykově diferencované odborné výuky je zvládnutí a používání odborného jazyka, jistá práce s operátory a rozvoj jazykově odborného projevu. Za tímto účelem bude nabízeno pravidelně další vzdělávání. Kromě toho budou vyučujícím poskytovány časové prostředky na prohlížení, tvorbu nebo pořizování materiálů a společné porady. Vedení školy a projektové řízení tento proces podporuje.

5. Výuka v malých skupinách

Odborná výuka probíhá v malých skupinách, které obvykle tvoří 14 žáků. Velikost a složení skupin se však může dočasně měnit v závislosti na pedagogických aspektech a cílech výuky. Přitom je důležité vycházet z inkluzivního a rozvojově orientovaného přístupu a využít jedinečnou heterogenitu a

rozmanitost třídy jako zdroje. Cílem je podporovat individuální nadání každého žáka a žákyně, rozvíjet předmětové a odborné dovednosti a podporovat osvojování jazyků. Velikost skupiny může být dočasně navýšena na počet žáků celé třídy, a to při společných hodinách nebo sekvencích hodin a při projektových dnech.

6. Přeshraniční obsah

S ohledem na saské učební plány a rámcový vzdělávací program České republiky budou v odborném vyučování zohledněny přeshraniční témata.

[sebeřízení učení, digitalizace]

3.1.2 Přínos předmětů STEM

Hodiny matematiky a přírodních věd v programu BINA jsou koncipovány tak, aby byly náročné a zároveň podpůrné. Vedle rozvoje odborných a metodických kompetencí má velký význam osvojení si odborného jazyka a jeho vhodné použití ve věcném kontextu, a to i s ohledem na stále náročnější jazykové maturitní zkoušky z předmětů STEM.

a. Přínos předmětu matematika

Cílem výuky matematiky na nižším stupni gymnázia je příprava všech žáků a žákyní na studium na vyšším stupni gymnázia (Sekundarstufe II). Na základě plnění cílů v souladu se saským učebním plánem a českým rámcovým vzdělávacím programem sem patří zvládnutí matematické terminologie a předmětové symboliky, používání operátorů, schopnost diskutovat, porozumět úlohám a používání kalkulátoru CAS při řešení matematických úloh a při modelování.

České učební osnovy jsou uspořádány tak, aby si školy mohly částečně samy rozhodnout, která témata se budou v 5. až 9. ročníku probírat a v jakém čase. Díky této volné organizaci k nám čeští žáci přicházejí s různou úrovní znalostí. Volná organizace českého učiva navíc znamená, že žáci mají probrána jiná témata než žáci v německé části třídy, kteří se učí podle saských osnov. Vzhledem k této nesourodosti se paralelně k současné koncepci musí od 7. ročníku opakovat nebo doplňovat učivo, které je v 5. a 6. ročníku zařazeno do saského učebního plánu.

Níže uvedená opatření mají za cíl sladit rozdíly mezi saským učebním plánem a českým rámcovým vzdělávacím programem tak, aby byli žáci a žákyně optimálně připraveni na vyšší stupeň sekundárního vzdělávání. Rozdíly existují např. v předmětové symbolice, formulaci úloh a používání operátorů, prezentaci způsobů řešení a aplikačním zaměřením.

Opatření:

1. Zjištění úrovně vzdělání: např. na začátku 7. ročníku zjistit aktuální výkonnostní úroveň.
2. Společná výuka odborných předmětů

Od 7. ročníku se stále častěji realizuje společná binacionální odborná výuka. V každém školním roce je plánována alespoň jedna paralelní dvojhodina. Vyučující jednotlivých předmětů plánují své hodiny po vzájemné konzultaci.

7. ročník: nejméně 4 společné bilingvní dvojhodiny jako projektové hodiny (viz dokument Projektové hodiny).

8. a 9. ročník: počet společných vyučovacích sekvencí obou částí třídy formou projektových hodin nebo společné práce na tematických učebních okruzích (např. 9. ročník LB 2) či jejich částí se zvyšuje.

10. ročník: binacionální odborné vyučování v německém jazyce

V této souvislosti se osvědčila realizace společných projektů a příslušných opakovacích fází na začátku tematických okruhů a vyučovacích jednotek.

3. interní školní osnovy

Výuka matematiky pro české žáky a žákyně probíhá podle vnitřního školního vzdělávacího plánu, který propojuje saské učební osnovy s českým rámcovým vzdělávacím programem.

4. používání saských učebnic

Používání saských učebnic je v české části třídy povinné od 7. ročníku. České učebnice je možné používat doplňkově, zejména v první polovině 7. ročníku.

5. Vyučovací jazyk stále více němčina

Vyučovacím jazykem se stále více stává němčina, zejména od 8. ročníku. Vysvětlení a objasnění pro českou část třídy je možné i nadále podávat v češtině kvůli odbornému porozumění. Úkoly v hodinách jsou stále častěji zadávány v němčině. V matematice hraje ústřední roli zpracování slovních úloh a cílené používání operátorů saského učebního plánu (např. „Gib an/Uved“, „Berechne/Vypočti“, „Bestimme/Urči“)

6. posouzení výkonu probíhá ve stále větší míře v němčině

- 7. ročník: Úlohy v hodnotících testech jsou vypracovány v češtině.
- 8. ročník: Úlohy v hodnocených testech jsou vypracovány dvojazyčně v němčině a češtině, aby bylo možné tyto operativně přizpůsobit vzdělávacímu standardu
- 9. ročník: Od 2. pololetí jsou operacionalizované úlohy vypracovávány výhradně v německém jazyce, aby se žáci připravili na binacionální odbornou výuku vedenou od 10. ročníku výhradně v německém jazyce.

Osvědčilo se také psaní německých TÜ (denních procvičování - bez známkování), aby se žáci seznámili s úlohami a formulacemi. Opakování by nemělo být soustředěno na začátek roku, ale mělo by probíhat na začátku každého nového učiva.

Návrh plánování výuky v 10. třídě:

- Učební oblast 1 - Růstové procesy a periodické procesy:
V rámci skupinové práce se plánuje společný projekt na téma proces růstu a úpadku v každodenním životě. V rámci tohoto projektu by žáci měli vypracovat také vlastní úlohy a odpovídající podrobná řešení. Na konci výukové sekvence věnované trigonometrickým funkcím by měli žáci a žákyně posílit svou jazykovou kompetenci tím, že budou schopni **popsat posun a roztažení funkcí** pomocí jednotlivých textových modulů.
- Vzdělávací oblast 3 - Řešení geometrických úloh algebraicky:
Na konci vyučovací jednotky by si žáci a žákyně měli zlepšit své jazykové dovednosti a porozumění textu pomocí starých zkušebních úloh. Tuto činnost lze provádět i ve společných skupinách.
- Vzdělávací oblast 4 - Funkční vztahy:
Při systematizaci funkcí lze znovu trénovat popisy. To lze provést pomocí interaktivních metod, například pomocí tzv. Tinderu funkcí. Popis zobrazených grafů je důležitým stavebním kamenem pro vyšší stupeň gymnázia.
- Vzdělávací oblast 2 - Diskrétní náhodné veličiny:
Opakování potřebných pojmů na začátku zajistí společné porozumění. Dobrou pomůckou jsou zde seznamy slov. (Některé seznamy slov jsou již k dispozici – možná je bude třeba jen upravit).
Pro podporu jazykového vyjadřování by žáci měli společně hledat vlastní definice pro určitá daná hesla.
- Vzdělávací oblast 5 - Síťování: Výpočet úroků:
Aktuální odkaz na platné úrokové sazby v České republice a jejich srovnání s německými úrokovými sazbami nabízí interkulturní výměnu a slouží k propojení obou světů.

Podrobné informace o jednotlivých ročnících jsou uvedeny v **příloze 2 – 3.1.2.a.**

b. Přínos předmětu fyzika

Výuka fyziky v 7. až 9. třídě probíhá v první řadě v oddělených skupinách pro německou a českou část třídy. Vyučovacím jazykem je příslušný mateřský jazyk. Výuka pro české žáky a žákyně probíhá podle interního učebního plánu, který propojuje saský učební plán a český rámcový vzdělávací program a umožňuje paralelní práci obou tříd. Při plánování výuky a koncipování učebních a testovacích úloh se přihlíží k platným vzdělávacím standardům a aktuální struktuře úloh.

Výuka obou skupin je plánována paralelně, aby bylo možné od 7. ročníku realizovat společné vyučovací sekvence. Vyučující jednotlivých předmětů plánují své hodiny po vzájemné konzultaci. Během společných žákovských experimentů a praktických cvičení v prostředí vícejazyčné výuky získávají žáci mimo jiné i interkulturní kompetence. Od 9. ročníku je pro společné vyučování, experimenty, projekty a přípravu na binacionální vyučování v 10. ročníku k dispozici další třetí vyučovací hodina.

Od 10. ročníku probíhá výuka fyziky v binacionálních skupinách s němčinou jako vyučovacím jazykem. Desátý ročník slouží k přípravě žáků na vyšší stupeň gymnázia v přírodovědném oboru.

Podrobné informace o jednotlivých ročnících jsou uvedeny v **příloze 2 – 3.1.2.b.**

c. Přínos předmětu přírodní vědy (profil)

Předmět přírodní vědy se vyučuje v binacionálních skupinách v 10. ročníku v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně. Vyučovacím jazykem je němčina. Cíle a obsah předmětu jsou stanoveny ve vnitřním školním učebním plánu. V hodinách přírodních věd, které jsou zaměřeny především na společné projekty a žakovské experimenty, žáci a žákyně propojují své znalosti z přírodních věd biologie, chemie a fyziky s cílem zkoumat interdisciplinární témata. Kromě prohlubování dovedností v oblasti experimentování a práce s vědeckými metodami jsou podporovány také komunikační dovednosti a interkulturní kompetence. Při práci na společných projektech, jako je tvorba výkladového videa nebo podcastu na vědecká témata, se binacionální týmy rovněž zaměřují na vícejazyčnost a komunikační dovednosti. Přírodovědné předměty vyučují dva učitelé se specializací na biologii, chemii a fyziku.

d. Přínos předmětu biologie

Vedle obecně předmětových a interdisciplinárních cílů výuky a učení v souladu s českým a saským rámcovým plánem je cílem hodin biologie v programu BINA, aby si především čeští žáci osvojili odpovídající jazykové dovednosti v předmětu biologie odpovídající vyššímu stupni gymnázia v Sasku a zvládli práci s operátory a úlohami v německém jazyce. Cílem výuky biologie je kromě odborných a metodických dovedností podporovat také interkulturní a sociální dovednosti prostřednictvím pravidelné spolupráce obou částí třídy.

Výuka biologie v české části třídy je organizována zpočátku v češtině, přičemž němčina nabývá na významu a v 10. ročníku tvoří hlavní část vyučovacího jazyka. Od 7. a 8. ročníku jsou pravidelně organizovány společné projekty a exkurze mezi německou a českou částí třídy. Zatímco v 7. a 8. ročníku pracuje česká část třídy výhradně s učebnicí v českém jazyce, od 9. ročníku se stále častěji zavádí a využívá učebnice v německém jazyce, která podporuje němčinu jako vyučovacím jazyk. A konečně od 10. ročníku probíhá výuka zčásti v binacionálních malých skupinách a zčásti v mononacionálních skupinách pod vedením německého učitele s využitím výhradně německých učebnic.

e. Přínos předmětu chemie

K zvláštnosti předmětu chemie v binacionálním prostředí přispívá skutečnost, že výuka chemie nezačíná jako obvykle v 7. třídě, ale až v 8. třídě. Zvýšením počtu hodin týdně ze 2 na 3 v 9. třídě se do konce 9. třídy probírá obsah učebních osnov pro 7. až 9. třídu. To vyžaduje kromě úprav obsahu také přizpůsobení didaktiky věku žáků. V dokumentu, který je pro výuku zásadní (viz **příloha 2 – 3.1.2e**), se vychází z platného saského učebního plánu, který je doplněn o speciální požadavky binacionálních žáků.

f. Přínos předmětu informatika

Hlavní zaměření předmětu informatika je uvedeno v příloze **2 – 3.1.2f**.

3.1.4 Přínos humanitních věd

a. Přínos předmětu geografie

Geografie je klíčovým předmětem v binacionálně-bilingvním vzdělávacím programu, neboť se vyučuje s dvojjazyčnými prvky od 5. do 10. třídy. Cílem dvojjazyčných hodin zeměpisu je aplikovat jazykové znalosti do výuky a zlepšit tak vícejazyčnost žáků.

K dosažení vzdělávacích cílů v souladu se saským učebním plánem v dvojjazyčně vyučovaném předmětu zeměpis jsou přijata následující opatření:

1. 5. a 6. třída:

Realizace jednotlivých oblastí nebo sekvencí probíhá pro německou část třídy v českém jazyce. Výběr vhodného obsahu a jeho realizace je v kompetenci předmětové komise pro zeměpis a příslušných vyučujících. Při realizaci je věnována pozornost jazykově diferencovanému vyučování. Obsah učiva a jazyková úroveň jsou řešeny po dohodě s příslušným učitelem češtiny dané třídy tak, aby byl vytvořen přenos z hodin jazyka.

2. 7. a 8. třída:

Výuka probíhá v oddělených mononacionálních skupinách, aby se vytvořily odborné a jazykové základy pro společnou výuku od 9. ročníku. V české skupině se vyučuje především v češtině. Němčina se používá jako doplňkový vyučovací jazyk.

Německá skupina je vyučována dvojjazyčně, a to v němčině a češtině. Dvojjazyčná výuka je doplněna o společné projektové hodiny německé a české části třídy. Výuka v obou třídách je plánována paralelně. V 7. a 8. ročníku je zařazena další hodina zeměpisu, aby bylo možné vyhovět požadavkům vyplývajícím ze zvýšeného podílu cizojazyčné složky.

3. 9. a 10. třída:

Hodiny zeměpisu se vyučují v binacionálních skupinách dvojjazyčně. Binacionální skupiny vytvářejí stále dvojjazyčné, a tedy i vícejazyčné výukové prostředí. Němčina a čeština jsou při výuce obsahu učiva rovnocenné. Tím se žáci a žákyně dobře připravují na nároky výuky v němčině na vyšším stupni gymnázia a zároveň se zdokonaluje jejich jazyková kompetence. V 10. ročníku se například vyučuje rozšiřující učivo zeměpisu topografie a hospodářství České republiky. Součástí této vzdělávací oblasti je také exkurze do České republiky.

b. Přínos předmětu výtvarná výchova

Tento koncept výuky výtvarné výchovy v binacionálních a bilingvních třídách na Gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně se opírá o následující pilíře:

- Saský učební plán pro výtvarnou výchovu, nižší stupeň gymnázia (Sekundarstufe I: 5. - 9. třída)
- Rámcový vzdělávací plán pro gymnázia v České republice, vzdělávací oblast "Umění a kultura" → výtvarný obor
- Koncepte binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu na Gymnáziu Friedricha Schillera v Pirně
- 25 let pedagogické praxe ve výuce výtvarné výchovy v binacionálních a bilingvních třídách Gymnázia Friedricha Schillera v Pirně

Výuka výtvarné výchovy jako prostor pro svobodu, kreativitu a odpovědnost

Ve školním kontextu, který je často charakterizován selekcí, hodnocením, kontrolou a důrazem na kognitivní výkony, představuje výuka výtvarné výchovy nepostradatelný prostor pro rozvoj svobodného a kreativního myšlení. Žákům otevírá možnost osvobodit se od striktních norem tradičních učebních předmětů a poznávat svět prostřednictvím osobních zkušeností, intuice a představivosti.

Tvůrčí proces je přitom chápán jako cesta – nikoli pouze jako prostředek k dosažení hodnotitelného výsledku. Chyby jsou výslovně vítány jako součást učení, podporují radost z experimentování a odvahu jít vlastní cestou. Právě tím může výuka výtvarné výchovy významně přispět ke školní kultuře, která nepodporuje strach z chyb nebo závislost na vnějším hodnocení, ale posiluje vnitřní motivaci, odpovědnost a radost z objevování.

Právě v binacionálním a bilingvním vzdělávacím kontextu je výtvarná výuka cenným prostorem, ve kterém lze překonat jazykové bariéry a umožnit komunikaci na neverbální, vizuální a symbolické úrovni. Každému žákovi otevírá možnost vnést do společného procesu učení vlastní perspektivu a osobní zkušenosti.

Tímto způsobem výuka výtvarné výchovy aktivně přispívá k utváření školní kultury, která podporuje otevřenost, vzájemný respekt a tvůrčí odpovědnost a konkrétně přispívá k realizaci vize Gymnázia Friedricha Schillera jako domu zvědavosti, odvahy a humanity.

V centru výuky stojí samotná umělecká a tvůrčí praxe. Právě ve skupinách s vysokou jazykovou heterogenitou a rozdílnými jazykovými znalostmi představuje výtvarná tvorba obzvláště efektivní a inkluzivní formu učení. Umožňuje všem žákyním a žákům, bez ohledu na jejich jazykovou úroveň, aktivně a kreativně se účastnit výuky a rozvíjet vlastní formy uměleckého vyjádření.

Výuka probíhá v malých skupinách (cca 14 žáků). To umožňuje vysoce individualizovanou podporu, která se zaměřuje na schopnost osobitého vyjádření a rozvoj klíčových kompetencí. Klíčovými kompetencemi jsou kritické myšlení, vizuální gramotnost a interkulturní kompetence. Žáci jsou vedeni k tomu, aby vnímali vizuální jevy diferencovaně, analyzovali je, kriticky reflektovali a zařazovali do interkulturního kontextu. Reflektivní dialogy o vlastních a cizích výtvorech jsou pevnou součástí výuky.

Kromě toho je výuka výtvarné výchovy v binacionálním a bilingvním kontextu záměrně koncipována jako jazykově diferencovaná výuka. Žáci při tom neustále rozšiřují své odborné jazykové a komunikační dovednosti v obou vyučovacích jazycích, zejména v rámci společných pracovních procesů, reflektivních rozhovorů a prezentací. Výtvarná činnost k tomu nabízí obzvláště motivující a na činnost orientovaný prostor.

Výuka výtvarné výchovy navíc nabízí řadu příležitostí k cílené podpoře sociálních kompetencí, jako je schopnost spolupráce, empatie a respektující komunikace – zejména prostřednictvím práce v kruhu v ateliéru a reflexe. Kromě toho výuka výtvarné výchovy umožňuje cílenou využití skupinových forem učení, které v binacionálním kontextu získávají zvláštní potenciál: Ve smíšených česko-německých skupinách se žákyně a žáci učí aktivně prožívat a utvářet interkulturní komunikaci a spolupráci. Získávají tak kompetence, které je připravují na budoucí práci v mezinárodních týmech – kompetence, které mají v stále více globalizovaném profesním světě a společnosti velký význam. Výuka výtvarné výchovy tak otevírá prostor pro učení, jehož účinek daleko přesahuje česko-německý rámec.

Ve výuce výtvarné výchovy v binacionálním a bilingvním kontextu propojujeme různé didaktické tradice. Zatímco v německé výuce výtvarné výchovy se často klade větší důraz na teoretické základy (**obrazová věda**/Bildwissenschaft, mediální gramotnost, dějiny umění), český přístup klade zvláštní důraz na tvůrčí proces, individuální uměleckou zkušenost a podporu osobitého výtvarného projevu.

Naše výuka vědomě vychází z obou přístupů a integruje je flexibilním a na žáky orientovaným způsobem.

Pro živé a aktuální zprostředkování umění a kultury jsou do výuky cíleně zapojováni současní umělci z německého a českého kulturního prostoru. To žákyním a žákům umožňuje bezprostřední seznámení s aktuálními uměleckými postoji a podporuje porozumění rozmanitých forem uměleckého vyjádření v binacionálním kontextu. Zároveň tento přístup přispívá k rozvoji interkulturních kompetencí zvláště názorným a prakticky orientovaným způsobem.

Učební plán byl vypracován s ohledem na specifické prostorové a materiální podmínky školy:

- atraktivně vybavená školní keramická dílna
- bezpečný a dobře dostupný školní park
- jedinečné historické prostory internátu, které lze využít pro kreativní a mezioborové projekty
- aula s divadelním pódium, která otevírá rozmanité možnosti pro scénografické a mediální práce
- umělecký ateliér s velkým centrálním stolem, u kterého může společně pracovat a komunikovat až 14 osob. Toto zvláštní uspořádání prostoru podporuje otevřený dialog a společné učení. Ateliér umožňuje otevřenou, na proces orientovanou práci. Lze v něm flexibilně využívat různé materiály a spontánně podporovat kreativní řešení. Dobře vybavené materiálové zázemí je proto nezbytným předpokladem. Výuka výtvarné výchovy tak významně přispívá k rozvoji talentu v umělecké a estetické oblasti a vědomě využívá ateliér jako prostor pro rozvíjení individuálního potenciálu.

V hodinách výtvarné výchovy se navíc kreativním a tvůrčím způsobem zabýváme tématy vzdělávání pro udržitelný rozvoj (BNE). Projekty zaměřené na upcycling, zamyšlení se nad konzumem, zdroji nebo tvůrčím přístupem k společenským výzvám podporují jak estetické vzdělávání, tak povědomí o udržitelném jednání.

Mimoškolní místa učení, exkurze a spolupráce s kulturními institucemi jsou důležitou součástí výuky výtvarné výchovy. Díky muzejní a galerijní edukaci objevují žáci nové perspektivy uměleckého vyjádření a kulturních kontextů. Příležitosti k prezentaci prací žáků ve veřejném prostoru města Pirna a pohraniční oblasti (např. výstavy ve spolupráci s městskými kulturními institucemi, regionálními umělci nebo v rámci přeshraničních projektů) mohou – pokud to organizační a časové podmínky dovolí – smysluplně doplnit výuku výtvarné výchovy. Tento přístup podporuje učení prostřednictvím angažovanosti (LdE) a zprostředkovává kontakt s rozmanitými společenskými a kulturními aktéry. Takové projekty navíc přispívají k viditelnosti a profilování binacionálního a bilingvního vzdělávacího programu.

Navrhujeme nadto začít s výukou základů češtiny jako cizího jazyka již v hodinách výtvarné výchovy v 5. a 6. ročníku. To by žákům umožnilo včas rozvíjet jazykové kompetence a mezikulturní porozumění v umělecko-kreativním kontextu a cíleně je připravit na pozdější účast v binacionální a bilingvní výuce.

Další podrobnosti jsou uvedeny v **příloze 2 – 3.1.4b**.

c. Přínos předmětu GRW (společenské vědy – právní výchova – hospodářství)

Předmět společenské vědy/právní výchova/hospodářství (GRW) přispívá kromě obecných odborných cílů také k podpoře interkulturních kompetencí. Tím, že se v rámci odborného vzdělávání cíleně diskutují rozdíly a společné rysy obou zemí, mohou žáci rozvíjet schopnost vnímat věci z více úhlů pohledu. Společné učení ve smíšených skupinách a otevřená výměna názorů na základě

odůvodněných, hodnotově a věcně orientovaných úsudků podporují nejen individuální schopnost uvažovat, ale také schopnost empatie a tolerance ve svobodném demokratickém systému. Přítomnost dvou národů a blízkost hranic vytvářejí situace pro autentická interkulturní setkávání, v němž jsou kulturní rozdíly vnímány jako obohacení. Interkulturní kompetence tak není pouze teoretickým tématem, ale je prakticky prověřována a prohlubována v přímé spolupráci.

Předmět GRW je základem výuky demokracie v každodenním školním životě. Zprostředkování demokratických hodnot a možností jednání posiluje u žáků pocit odpovědnosti aktivně se zapojovat do pluralitní společnosti. V rámci školní kultury přispívá GRW k podpoře respektujícího dialogu, rozmanitosti názorů a konstruktivního řešení konfliktů. Škola se tak stává místem, kde se demokratické principy nejen teoreticky vyučují, ale také prožívají a praktikují v každodenním soužití.

Asistující učitelé jsou nedílnou součástí vícejazyčné výuky a pomáhají žákům porozumět složitým odborným obsahům prostřednictvím jazykově diferencované podpory, např. pomocí vizualizací, přehledů pojmů nebo překladatelských pomůcek. Zároveň usnadňují žákům s němčinou jako cizím jazykem komunikaci a v úzké součinnosti s oborovými vyučujícími systematicky rozvíjejí jejich odborné jazykové kompetence.

Výuka předmětu společenské vědy/právní výchova/hospodářství sleduje následující **obecné cíle**:

- získání ucelených znalostí o společenských, politických, právních a ekonomických souvislostech v jejich komplexnosti a vzájemné provázanosti,
- rozvoj schopnosti reflektovat oborově specifické pracovní metody z vědeckého hlediska a prezentovat je vhodným způsobem slovem i písmem,
- rozvoj schopnosti společenského, politického a hospodářského úsudku na základě vlastních odůvodněných, hodnotových a racionálních měřítek,
- rozvoj schopnosti tolerance v rámci svobodného demokratického systému,
- rozvoj schopnosti a ochoty aktivně se zapojit do svobodné demokracie s ohledem na demokratické možnosti jednání

Další podrobné informace jsou uvedeny v **příloze 2 – 3.1.4c**.

d. Přínos předmětu dějepís

V rámci Bina-profilu dochází u zúčastněných tříd 7. až 10. ročníku k odchylkám od obecného saského učebního plánu (Lehrplan). Tyto odchylky jsou pro lepší přehlednost zvýrazněny zelenou barvou. Úpravy se týkají konkrétních obsahů česko-německé historie. Podobně jako v saském učebním plánu (Lehrplan) jsou na levé straně uvedeny povinné obsahy a na pravé straně poznámky. Tyto doplňky představují kombinaci obsahu saského učebního plánu a českého rámcově vzdělávacího programu. Aby bylo možné tyto obsahy realizovat, měly by být integrovány do běžné výuky.

Cíl Bina-koncepce pro předmět dějepís klade důraz na následující body:

- podpora interkulturních kompetencí jednotlivých žáků prostřednictvím historických souvislostí
- podpora jazykových kompetencí prostřednictvím vytváření historických narativů a jejich prezentace,
- podpora sociálních kompetencí prostřednictvím bilingvní spolupráce v rámci třídy.

Těchto cílů bude dosaženo systematickým zintenzivněním spolupráce.

- 7. třída: společné výukové bloky na vybraná témata a minimálně jedna společná exkurze,
- 8. třída: společné zpracování průmyslové historie obou zemí (např. práce ve smíšených skupinách, dvojjazyčné prezentace a hraní rolí),
- 9. třída: společná dvojjazyčná prezentace a propojení česko-německých dějin, stejně jako práce s dvojjazyčnými zdroji,
- 10. třída: úplná integrace německých a českých žáků, zpracování témat výuky s němčinou jako vyučovacím jazykem, využití historických zdrojů, filmových a zvukových nahrávek v českém jazyce.

Podrobné informace o jednotlivých ročnících jsou uvedeny v **příloze 2 - 3.1.4d** koncepce.

e. Přínos předmětu hudební výchova

Cíle

Výuka hudby na nižším stupni gymnázia (Sekundarstufe I: 5. - 10. třída) má připravit žákyně a žáky na studium na vyšším gymnáziu. Měly by být splněny jak vzdělávací cíle saského učebního plánu, tak i českého rámcového vzdělávacího programu.

Zatímco v saském učebním plánu (Lehrplan) mají vzdělávací oblast hudební praxe I a hudební věda II stejnou váhu, v českém rámcovém vzdělávacím programu dominuje hudební praxe. Rozdíly existují například v používání odborných termínů, ve formulaci úkolů a používání operátorů a v propedeutickém zaměření výuky hudby. Následující opatření mají za cíl splnit jak požadavky učebních plánů, tak i různé předpoklady žáků. Přesahujícím cílem je interkulturní jazykově diferencovaná výuka.

Opatření

1. 45minutová hodina s podporou učení v 7. (+8.) ročníku

Výuka v 7. ročníku je vedena v rámci celé třídy v klasických **45 minutových hodinách** za podpory českého vyučujícího. Žáci jsou usazeni tak, aby vedle sebe seděl vždy jeden český a jeden německý žák, aby byla práce ve dvojicích zásadně binacionální.

2. Dvojhodinová výuka ve smíšených polovičních třídách v ročnících (8+)9+10

Hudba se vyučuje každých 14 dní ve dvojhodinových blocích v polovičních skupinách, do kterých jsou rovnoměrně rozděleni čeští a německí žáci. Rozvržení míst k sezení je takové, že jeden český a jeden německý žák sedí vedle sebe. Vzájemně si pomáhají jako jazykoví asistenti. Dvouhodinová výuka v malých skupinách umožňuje hudební praxi, při které mohou žáci projevit svou uměleckou osobitost.

3. Výuka v německém jazyce, jazyková vnímavost

Hudební výuka probíhá v německém jazyce. Všem studentům by měl být k dispozici dvojjazyčný seznam odborných pojmů. Jazykové chyby by měly být v písemných pracích označeny tužkou / jinou barvou než chyby obsahové.

Práce se slovní zásobou, vizualizace a podpora jazyka prostřednictvím řeči těla, jako jsou mimika a gestika, jsou pro každou jazykově diferencovanou výuku klíčové.

Kromě toho je předmět hudební výchova obzvláště vhodný pro jazykově diferencovanou výuku, protože ve srovnání s jinými předměty umožňuje a vyžaduje omezení verbální komunikace: Zprv existují systémy dorozumívání v hudbě založené na řeči těla, jako jsou například dirigentská gesta nebo solmizace. Zadruhé existuje hudební notace jakožto vlastní odborný psaný jazyk a zatřetí funguje hudba sama o sobě jako jazykový znak ("auditive Sprache"). Tím hudba umožňuje všem, pro které je sebevyjádření v cizí zemi ztíženo cizím jazykem, sebevyjádření jiným než verbálním způsobem. V binacionální výuce hudby by se měl tento potenciál pro jazykovou vnímavost využít.

3. Interkulturní budování společenství

Hudební praxe ve třídách binacionálního vzdělávacího programu slouží cíleně k utváření společenství prostřednictvím triangulace (hudba jako objekt pozornosti, který prostřednictvím společného vnímání vytváří pocit sounáležitosti) a prostřednictvím společného muzicírování v hudebním souboru.

Výměna názorů o hudbě představuje zároveň výměnu názorů o kulturních vlivech a kulturním formování. Hudba může příkladně převzít roli cizího, neboť se podobně jako cizí jazyk či cizí kultura jeví

jako nejednoznačná (tedy ne zcela jednoznačně srozumitelná). Touto cestou se má v hudební výuce procvičovat konstruktivní zacházení s tím, co je cizí.

4. Zvláštní oborové důrazy

Pro jazykově diferencovanou hudební výuku má zásadní význam osvojení notového zápisu a zavedení hudebně specifického znakového systému, aby tyto prostředky mohly sloužit jako nástroj komunikace. V 7. ročníku by proto měl být kladen zvláštní důraz právě na tyto neslovní (neverbální) systémy.

Pro názorné a příkladné seznamování se s hudbou by měla být cíleně vybírána hudební díla z obou národních kultur, z příhraničního regionu i z širšího evropského kontextu, například: Beethoven (setkání v Teplicích), Dvořák, Smetana (Česko), Carl Maria von Weber, Wagner, Shostakovich (region Saské Švýcarsko), Charpentier, Beethoven (evropská hymna), Stravinsky, Chopin (transnacionální evropské osobnosti) aj.

3.1.5 Přínos jazykových předmětů

a. Přínos předmětu Angličtina

Obecné cíle a úkoly předmětu Angličtina

Výuka cizího jazyka představuje důležitou součást vzdělávacího a výchovného procesu. Jazyk není pouze nástrojem, ale především základním předpokladem k akceschopnosti v určitém kulturním kontextu. Umožňuje člověku orientovat se ve světě, vyjadřovat myšlenky a pocity a také zpracovávat a vyměňovat informace. Současně spoluutváří individuální, sociální i kulturní identitu. Jako součást celkového konceptu jazykového vzdělávání přispívá výuka angličtiny kontrastivním i rozšiřujícím způsobem k rozvoji jazykového uvědomování, a tím i k rozvoji vícejazyčnosti žáků. Stejně jako každá forma jazykového vzdělávání ovlivňuje také utváření myšlení, a tím i formování osobnosti člověka.

Angličtina jako široce rozšířený první i druhý jazyk a zároveň jako nejvýznamnější světový dorozumívací jazyk ve smyslu **lingua franca** významně přispívá k prohlubování všeobecného vzdělání, k přípravě na vědeckou práci, k rozvoji schopnosti řešit problémy i ke studijní připravenosti žáků. Žáci rozvíjejí schopnost utvářet komunikační procesy s cílem překonávat sociokulturní i zájmově podmíněné bariéry, a to jak ve svůj prospěch, tak ve prospěch ostatních.

Ústředním úkolem výuky angličtiny je rozvoj interkulturní kompetence k jednání, která zahrnuje například schopnost odstupe od vlastní role, empatii, toleranci, schopnost měnit perspektivu, flexibilitu a schopnost vést věcný dialog. Na základě takto interkulturně orientované hodnotové orientace a s využitím i rozvíjením učebních, metodických a sociálních kompetencí získávají žáci inteligentně využitelné a prakticky použitelné znalosti cizího jazyka. Tyto znalosti jim umožňují účinně komunikovat doma i v zahraničí a aktivně se zapojovat do diskuse s diferencovaným porozuměním světu.

Cíle a úkoly předmětu angličtina s ohledem na Bina-koncepci

Rozvoj interkulturní kompetence k jednání

Rozšířením jazykových, historických, geografických a kulturních znalostí žáci prohlubují porozumění odlišným způsobům myšlení. Nad rámec konkrétních situací si osvojují respekt k odlišným hodnotám a využívají autentickou komunikaci s příslušníky těchto kultur, například prostřednictvím výměnných projektů, dopisování nebo e-mailů.

Žáci si vytvářejí základní kulturní citlivost, na jejímž základě dokážou interagovat s lidmi z odlišných kulturních prostředí. Zabývání se společenskými a etnickými problematikami jim umožňuje reflektovat lidské chování a normy také ve vztahu k jejich vlastním hodnotám a zvyšuje jejich schopnost rozpoznávat stereotypy a předsudky.

Díky tomu jsou žáci schopni:

- na určitých úrovních porovnávat vlastní a cizí kulturu,
- v základních situacích působit jako jazykoví a kulturní prostředníci a rozvíjet interkulturní porozumění.

Například:

Využití rozšířených jazykových a odborných znalostí v tematické oblasti *Cultural and Intercultural Studies*.

Přenášení znalostí o *Travelling abroad*, Evropě, angličtině jako světovém jazyce

Poznávání životního stylu vybraných kultur anglicky mluvícího světa

Multikulturalismus ve Velké Británii a USA

The American Dream

Interkulturalita

www.schulportal.sachsen.de/lplandb/lehrplan/816#page816_13117

Ve 7. a 8. ročníku získávají čeští žáci dodatečnou podporu prostřednictvím tříjazyčně připravených seznamů slovní zásoby.

Výuka angličtiny na nižším stupni gymnázia (Sekundarstufe 1: 5. třída – 10. třída) probíhá zpravidla ve smíšených skupinách, někdy s rozdílným režimem střídání. Za účelem diferenciaci a lepší podpory žáků může být rozvržení skupin flexibilně upraveno po dohodě s vyučujícími příslušného předmětu.

Díky tomu žáci rozvíjejí následující kompetence (viz také Bina-kompetenční rámec):

- Zpochybňují vlastní pohled na svět, respektují rozdíly a tolerují přesvědčení druhých.
- Disponují empatií, tolerancí vůči nejednoznačnosti a schopností porozumět cizím perspektivám.

Příklad projektu:

- 9. třída, téma USA (zeměpis – angličtina (+ němčina a čeština)) v 1. pololetí školního roku

Výuka angličtiny probíhá od 7. třídy ve smíšených skupinách podle platného saského učebního plánu. V rámci principu funkční jednojazyčnosti má angličtina od počátku sloužit jako lingua franca mezi oběma částmi třídy, přičemž se využívají německé učebnice. Na začátku 7. třídy je vhodné výuku přizpůsobit aktuálnímu stavu žáků, aby byla umožněna cílená podpora slabších a postupné vyrovnávání rozdílů v jazykových dovednostech. Oba vyučující by proto měli při plánování a realizaci výuky úzce spolupracovat a vzájemně se koordinovat.

b. Přínos předmětu němčina jako partnerský jazyk

Obecný průběh

Výuka předmětu němčina jako partnerský jazyk (DaP) probíhá pro české žáky od 7. do 10. třídy odděleně od výuky němčiny v německé části třídy. Vyučování se řídí didaktikou a metodikou řízení osvojování cizího jazyka a zároveň zohledňuje saský učební plán předmětu němčina na gymnáziích. V důsledku toho se výuka v 7. a 8. třídě zaměřuje především na postupné budování německého jazykového systému, přičemž hlavní pozornost je věnována osvojení gramatiky a slovní zásoby. Tento přístup odpovídá cílům výuky předmětu čeština jako partnerský jazyk (TschaP) v 7. a 8. třídě, proto jsou hodiny DaP a TschaP v binacionálních třídách těchto ročníků plánovány paralelně, aby bylo možné realizovat společné výukové sekvence německé a české části třídy. Obsah učiva saského učebního plánu němčina v rámci předmětu DaP je proto v 7. a 8. třídě omezen na školou stanovený výběr, který

však dostatečně podporuje rozvoj receptivních a produktivních dovedností ve všech čtyřech oblastech učení: poslech, čtení a porozumění, mluvení a psaní.

Výuka předmětu němčina jako partnerský jazyk (DaP) v 9. a 10. třídě se plně řídí učebním plánem saské němčiny na gymnáziích a věnuje se tedy jazykovému systému němčiny už jen částečně. **Zaměření učebního plánu na prohloubenou výuku literatury, včetně souvisejících metod analýzy a produkce textu, odpovídá přístupu výuky češtiny jako mateřského jazyka.** Z tohoto důvodu, s cílem realizovat teamteaching a společné výukové sekvence, jsou hodiny němčiny v německé části třídy a hodiny češtiny v české části třídy naplánovány paralelně.

DaP a jazykově diferencovaná výuka v ostatních předmětech

Žáci se učí německý jazyk nejen v předmětu němčina jako partnerský jazyk (DaP), ale také v jazykově diferencované výuce jednotlivých předmětů (viz tabulka)

Klassen	Unterrichtsfächer	Zu erreichendes Niveau
7/8	Němčina jako partnerský jazyk (DaZ-kurz) + např. tělocvik, informatika a hudební výchova vyučované v němčině	B1 v DaZ-kurzu
9/10	Němčina jako partnerský jazyk (podle německého učebního plánu, ale přizpůsobeno cizojazyčným žákům) + např. etika, tělocvik, informatika a hudební výchova vyučované v němčině	B2
11/12	Sekundarstufe II (11. a 12. třída) podle německého učebního plánu ve všech předmětech	C1

Paralelní plánování DaP a TschaP – využití mateřského jazyka v 7. a 8. třídě

Díky paralelnímu plánování jednotlivých hodin DaP a TschaP jsou pravidelně realizovány společné výukové sekvence, přičemž přítomnost rodilých mluvčích umožňuje autentickou a individuálnější jazykovou interakci. V rámci těchto sekvencí lze plánovat jednojazyčné (např. pouze v němčině), dvoujazyčné (němčina a čeština) nebo vícejazyčné (němčina, čeština, angličtina) výukové bloky.

Příklady společných výukových sekvencí:

- Rolové hry k vybraným tématům (koníčky, orientace ve městě, nakupování)
- Cílený výcvik výslovnosti (opakování slov a vět ve dvojicích)
- Společné jazykové hry
- Módní přehlídka (téma „oblečení“)
- Vzájemná prezentace knih jako podnět k četbě v cizím jazyce (konec 8. třídy)
- Kontrola vybraných složitějších cvičení rodilými mluvčími

Odlehčení prostřednictvím výuky češtiny jako mateřského jazyka

Díky úzké spolupráci předmětů čeština jako mateřský jazyk a DaP jsou v hodinách češtiny určité základní gramatické pojmy (např. slovní druhy a větné členy), literární pojmy (např. žánry, textové typy, stylistické prostředky) a metody práce s textem (shrnutí, interpretace, úvaha) **předem připravovány a vysvětlovány**, aby jejich následné osvojování v hodinách DaP bylo snazší. **Kromě toho jsou žákům známé operátory (pokyny k zadání úkolů) z výuky mateřského jazyka.**

Intenzivní kurz DaP během projektu „Startklar-týdny“

Na začátku 7. třídy se v rámci Bina-Startklar-týdnů koná tří týdenní intenzivní kurz DaP s 16 vyučovacími hodinami týdně. Výuka je koncipována tak, aby byl jazykový vstup pestrý, komunikativní a hravý, což má nejen zlepšit jazykové schopnosti a odstranit jazykové bloky, ale také posílit soudržnost třídy.

Místa mimoškolního učení

Místa mimoškolního učení jsou využívána k osvojení jazykových schopností a dovedností i interkulturních znalostí.

Příklady mimoškolních učebních prostředků:

- společná návštěva divadla v Drážďanech nebo v Česku
- návštěva místních výstav (např. téma „umění“ v 8. třídě) nebo tradičních akcí (např. vánoční trh v Pirně)
- návštěva kina
- osvojení prvních cizojazyčných znalostí během seznamovacího týdne v Liebethalu (pozdravy, krátké představení sebe sama)

Podrobné informace k jednotlivým ročníkům jsou uvedeny v **příloze 2 – 3.1.5b** koncepce.

c. Přínos předmětu čeština jako partnerský jazyk

Der Unterricht im Fach Tschechisch als Partnersprache basiert auf dem sächsischen Lehrplan für Tschechisch (Teil Tschechisch in der bilingualen Ausbildung), siehe:

Výuka předmětu čeština jako partnerský jazyk vychází ze saského učebního plánu pro češtinu (část čeština v binacionálním vzdělávání), viz:

<https://www.schulportal.sachsen.de/lplandb/lehrplan/114>

d. Přínos předmětu čeština jako mateřský jazyk

Cíle a úkoly předmětu český jazyk

V centru výuky českého jazyka stojí osvojování a používání češtiny a také práce s českou literaturou, literární historií a kulturou. Výuka zprostředkovává základní jazykové kompetence, které žákům umožňují orientaci v mnohojazyčném světě, posilují jejich způsobilost k interkulturnímu jednání a připravují je na studium, profesní život i celoživotní učení.

Důležité vzdělávací cíle jsou:

- porozumění mluveným i psaným textům, jejich zpracování a hodnocení,
- orientace v dějinách literatury,
- situačně přiměřené ústní a písemné užívání českého jazyka,
- zvládnutí základních slohových útvarů,
- kritické a uvědomělé využívání tradičních i digitálních médií.

Výuka českého jazyka poskytuje žákům systematické a využitelné znalosti o českém jazyce. Jejím cílem je osvojení jistého užívání jazyka v autentických komunikačních situacích, které podporují komplexní myšlení, porozumění a cílené jednání. **Žáci se učí překonávat jazykové bariéry a komunikovat odpovědně.**

V oblasti čtenářské gramotnosti jsou rozvíjeny čtenářské techniky, které žákům umožňují jistě pracovat s různými typy textů. Práce se současnou i historickou českou literaturou poskytuje přístup k české kultuře a historii, rozšiřuje porozumění světu a podporuje rozvoj osobní a sociální identity v globalizovaném světě.

České literární texty otevírají nové prostory pro myšlení a jednání a podporují empatii, toleranci, kreativitu a estetické cítění. Žáci se učí rozlišovat mezi reálným, fiktivním a virtuálním světem a kriticky reflektovat vlastní životní zkušenost.

Výuka českého jazyka dále posiluje schopnost práce v týmu, mediální kompetence, stejně jako schopnost kriticky hodnotit informace a strukturovaně prezentovat výsledky práce. Kromě toho rozvíjí povědomí žáků o politice a společnosti v evropském kontextu a přispívá k vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

Obecné odborné cíle

Z příspěvku českého jazyka k všeobecnému vzdělání vyplývají následující cíle výuky českého jazyka:

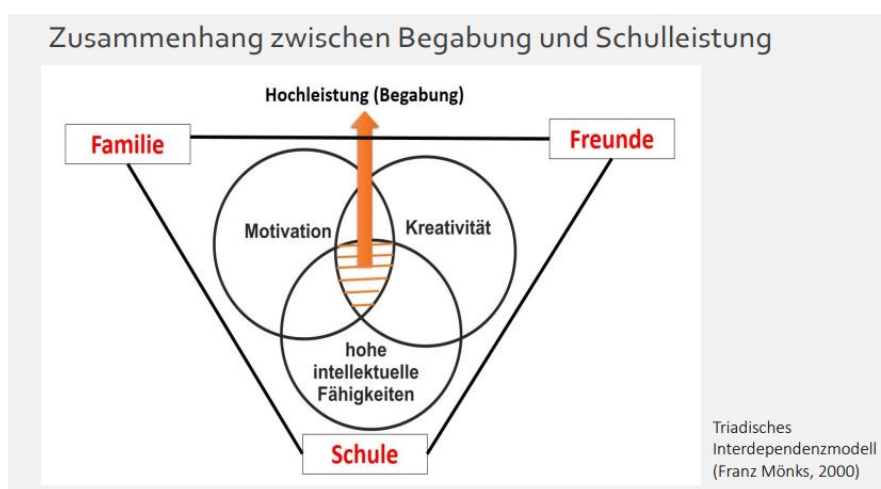
- rozvoj čtenářské gramotnosti v českém jazyce jakožto základu pro porozumění světu prostřednictvím jazyka a literatury,
- rozvoj kulturního povědomí o české a středoevropské historii (Geistesgeschichte),
- rozvoj ústního a písemného vyjadřování v různých komunikačních situacích,
- osvojení praktických znalostí české gramatiky a jazykových struktur,
- rozvoj schopnosti reflektovat jazyk, kulturu a způsoby komunikace.

Podrobné informace k jednotlivým ročníkům jsou uvedeny v **příloze 2 – 3.1.5d** koncepce.

3.2 Podpora učení a nadání

3.2.1 Koncept podpory a rozvoje nadání v rámci binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu

Naším cílem je podporovat nadání našich žáků a žákyň způsobem specifickým pro danou oblast a zohlednit vícerozměrnost jejich inteligence (Gardner, srov. Kap. 3.2.1). Náš přístup vychází z **dynamického pojetí nadání**, které se zaměřuje na potenciál rozvoje žáků a žákyň. Nadání pro nás znamená kombinaci kognitivních schopností, motivace a kreativity (Renzulli 2004), která je podporována rodinou, přáteli a školou (případně internátem). To si lze také představit jako model triádové vzájemné závislosti⁹:

Pro dosažení cílů binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu (viz. kapitola 2 Bina tabulka kompetencí) předložilo vedení školy v červnu 2023 následující premisy a z nich plynoucí závěry pro koncept na podporu a rozvoj nadání.

Premisa	Závěr
Vývojově logická struktura vzdělávacího programu Bina z pohledu studenta (platí pro všechny Bina žáky a žákyně německé + české)	Tvorba prostředí vhodného pro rozvoj a podporu nadání na FSG: - ústřední význam diagnostiky a rozvojových rozhovorů - trvalé hodnocení úspěšnosti učení a vzdělávacího programu - zvyšování osobní odpovědnosti žáků (např. týdenní plán jako digitální (?) komunikační nástroj mezi vychovateli a učiteli, popř. mentory).

⁹ Srov. prezentace Wiebke Krause 2023, s. 23.

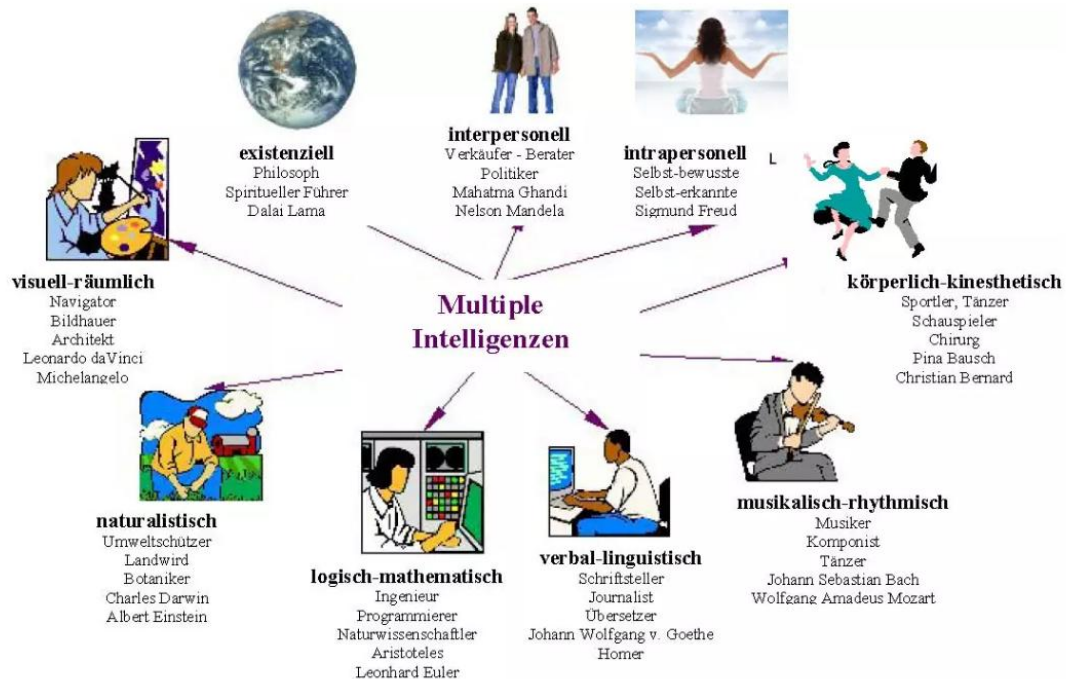
Pojem "nadání":

- dynamické pojetí "nadání"
- model tří kruhů (Renzulli 2004): nadání = kognitivní schopnosti + kreativita + motivace
- teorie mnohočetných inteligencí (Gardner):

Z toho vyplývá nezbytná obecná podpora:

- mezikulturní kompetence
- sebedůvěry a odolnosti
- ocenění, empatie, sociální odpovědnosti
- spolupráce, týmové práce a komunikačních dovedností
- tvořivosti

a také podpora talentu v jednotlivých oblastech:

Quelle: <https://hochix.com/multiple-intelligenz-die-theorie-nach-howard-gardner/>

Komunikace mezi žáky a mentory, vychovateli a učiteli: ústřední role **rozvojových pohovorů**

- rozvíjet vztahy a důvěru
- stimulovat reflexi prostřednictvím cílených podnětů - > zviditelnit učení (úspěchy v učení, cesty k učení, nové cíle učení)
- informovat o dalším vývoji žáka (potřeba podpory, podpora nadání).
- informovat o dalším směřování třídy a školy
- týdenní plán /učební deník FSG jako příležitost k diskusi a reflexi
- ...

Implementace **principů podpory nadání**

Obohacení	účast na školních soutěžích případně Duke Award
Akcelerace	Model „otočných dveří“ Přeskakování ročníků
Diferenciace	Diferenciační opatření ve výuce
Propojení odborné výuky s nabídkou internátu/GTA (celodenní vzdělávací/volnočasové aktivity)	
- východisko pro odbornou výuku: diagnostika výchozího stavu učení na počátku školního roku,	
- z toho vyplývající podněty pro tvorbu nabídky	

Optimální využití zdrojů

Personální obsazení:

	- 84 pedagogických hodin (Bina nabídka) - internátní hodiny - kontaktní hodiny - celodenní nabídka vzdělávacích/volnočasových programů (GTA) Spolupráce mentorského, učitelského a vychovatelského týmu: - flexibilita nasazení: úprava po konzultaci v týmu popř. s koordinátorem internátu (Ikoo)/Bina-odborným vedoucím (Bina-FL) - porady týmu - případové konzultace mezi kolegy - ...
	Tvorba prostoru podporující nadání - internát jako útočiště/prostor svobody - jídelny na podporu kultury stravování - nová přístavba: učebny 154, 155, foyer nové přístavby - studovny včetně místnosti pro paní Wallisch - učebna přidělena na třídním principu - seminární budova (Schiller-kavárna, hudební místnost pro kapelu, nahrávací studio, případně makerspace/dílna pro tvůrce, ...) - veřejné internátní prostory (klubovna, posilovna, vnitřní dvůr, relaxační místnost, jídelna) a studentské pokoje - sportovní hala - místa mimoškolní výuky - ...
	Multifunkční služby internátu - dozor a péče - budování pedagogických vztahů a komunity - podpora a vzdělávání - ...

Další témata: individuální podpora učení prostřednictvím kontaktních hodin, studijního času, Bina nabídky, týdenních plánů a rozvojových pohovorů, poradenství (v oblasti učení) (např. ze strany vychovatelů, poradců, učitelů).

3.2.2 Oblasti podpory a rozvoje nadání na FSG

Oblasti	Nabídky
1) Udržuji se v kondici: na těle i na duši <u>Popis úkolu:</u> Žákům jsou nabízeny programy, které je učí dbát na vlastní zdraví a kondici. Seznamují se s preventivními zdravotními opatřeními. Doba účasti má být rozumně začleněna do denního režimu a organizována flexibilně tak, aby bylo možné v krátké době reagovat na zdravotní potřeby. Provádí se pedagogická diagnostika.	Odpočinek a zdraví studentů

2) Objevují své vlohy: individuální rozvoj nadání a orientace na budoucnost <u>Popis úkolu:</u> Žáci dostávají takové nabídky, při nichž mohou objevovat své vlohy, rozvíjet stávající zájmy a uvažovat nad svým potenciálem. Měli by být motivováni k tomu, aby si věci vyzkoušeli a zapojili se do nich. Kolegové koordinují činnost mezi sebou a s týmy třídního vedení (KL-Team), aby poskytli optimální podporu. Provádí se pedagogická diagnostika	Podpora uměleckých a estetických vloh
	Podpora hudebních vloh
	Podpora matematických a vědeckých vloh
	Podpora jazykových vloh: - Čeština - Francouzština - Latina - CertiLingua - Angličtina
	Podpora řemeslných a technických vloh
3) Zapojují se: sociální a mezikulturní angažovanost <u>Popis úkolu:</u> Žáci dostávají takové nabídky, které jim umožňují rozšiřovat své kompetence tím, že se orientují v interkulturním, kosmopolitním a společensko-politickém kontextu. Prokazují sociální angažovanost a pod vedením přebírají roli kouče nebo poskytují pomoc spolužákům v oblasti podpory žáků nebo realizace projektů. Žáci přemítají o svých úspěších a jsou podporováni i nadále pomáhat lidem ve svém okolí, přírodě a životnímu prostředí. Provádí se pedagogická diagnostika.	Sociální angažovanost a výchova k demokracii
	Sociální projekty a Service learning (služební učení)
	Vzdělávání pro udržitelný rozvoj
	Interkulturní angažovanost: - Kulturní zprostředkování (spolupráce se základními školami, prezentace FSG v České republice) - Kulturní management
4) Vím, kdo jsem, co umím a kam chci jít. <u>Popis úkolu:</u> Žáci dostávají takové nabídky, díky kterým mohou reflektovat své dosavadní dovednosti v závislosti na věku a předmětu a dále se rozvíjet ve vybraných oblastech. Přitom mohou působit jako koučové ve výuce nebo tandemoví partneři. Žáci rozvíjejí svou sebekompetenci prostřednictvím sebereflexe své vzdělávací dráhy, vedením studijního deníku a nácvikem učebních strategií. Provádí se pedagogická diagnostika.	Participace a inovace: účast na rozvoji škol
	Lerncoaching (vzdělávací koučování) ¹⁰
	(mentoring, rozvojové pohovory, např. s nástrojem mBet, žákovský tutoring, např. mezi žáky, správa FSG-Vademecum)
	Podpora učení (specifická pro daný předmět; integrovaná do hodin předmětu nebo doplňková)
	Mediální kompetence
	Kariérní poradenství Absolventi

3.2.3 Základy plánování programů na podporu a rozvoj nadání

- **Obecně k plánování:**
 - o **Koordinace a koncepce:** paní Titscher, H. Dr. Křenek (Bina odborné vedení) a H. Dr. Kopietz (koordinátor podpory výuky/GTA).
 - o **Popisy úkolů** jako podklad pro Bina nabídku a internátní služby: viz výše (tabulka) doplněno o:

¹⁰ O vzájemném působení obecného koučinku a podpory učení v jednotlivých předmětech je třeba ještě diskutovat.

- provádění pedagogické diagnostiky prostřednictvím systematického pozorování, průzkumů, týmových porad, ...
 - kolegové v oblastech 1) - 4) se vnímají jako **tým** (obecný úkol: koordinace, sladění a krátkodobý i dlouhodobý rozvoj služeb na základě potřeb).
- plánování Bina nabídky a doplňkových služeb internátu co nejrovnoměrněji v průběhu týdne tak, aby bylo dosaženo nepřetržitého personálního pokrytí internátu (v případě potřeby rytmizace odpoledních hodin: např. 14:00-16:00, 16:00-18:00, 18:30-20:00).
- transparentní **komunikace** nabídek jak rodičům, tak i českým nebo německým studentům, případně pomocí TaskCard (nebo jiného kalendářového nástroje, případně Lernsaxu) pro **flexibilně měnitelný týdenní přehled nabídek Bina/GTA**
- testování nového digitálního Toolu **FSG Vademecum, který vyvinul Tom Salz jako náhradu týdenních rozvrhů**, vysvětlující film pro studenty a kolegy zde: <https://drive.google.com/file/d/1poPJe0cVs9ZVIGhTVP1K-Y8sHSQeG3na/view?usp=drivesdk>
- **Plánování Bina nabídky:**
 - časově:
 - pevně zakotveno v programové nabídce (flexibilní intervaly, např. 1x týdně po dobu školního roku/školního pololetí/čtvrtletí, v blocích jako projektové dny, ...) nebo
 - volně k dispozici (jako hodina započítaná do úvazku (Anrechnungsstunde), předpoklad: kontakt s žáky)
 - také v dopoledních hodinách, popř. ve výuce odborných předmětů jednoho z kolegů
 - prostorově:
 - internát (veřejný prostor: seminární budova, klubovna, posilovna, dvůr, relaxační místnost, jídelna, minikuchyňka; soukromý prostor: studentský pokoj).
 - hlavní budova (přízemí nové přístavby gymnázia ve spolupráci s GTA (celodenní nabídka vzdělávacích/volnočasových aktivit), výukový prostor přízemí staré budovy, knihovna), sportovní hala.
 - místa mimoškolní výuky
 - společný kontakt Bina tříd skrze integrovanou nabídkou a také společné stravování v internátní jídelně alespoň jeden den v týdnu (minimálně od 11:45), možnost propojit s 2. kontaktní hodinou.
 - *v budoucnu nutné: rozšíření fází sebeřízeného učení pro Bina žáky (obdoba podpůrné výuky v 7. - 9. ročníku běžných tříd plánovaná, pokud možno paralelně -> mezitřídní spolupráce), personální zdroje: Bina hodina, hodiny odborných předmětů nebo 2. kontaktní hodina*
- **Plánování služeb internátní školy:**
 - základ: nejméně dvě stálé dozorující osoby na internátě na pevném místě (služební místnost v akváriu), aby byl zajištěn dozor, žáci se musí cítit pod dohledem (gymnázium!)
 - další rozvoj chápání "služeb na internátě": pedagogická interakce/vzdělávací nabídka namísto prostého dohledu (např. další rozvoj dohledu při společném stravování mentoři – žáci) -> každý kolega by měl přispět svými dovednostmi a svou osobností

- možnost realizace nabídky v oblastech 1) - 4) z kontaktních hodin a mentorských aktivit v rámci internátních služeb
- místa: nejlépe na internátě, ale je možná i sportovní hala, v budově školy a na místech mimoškolního vzdělávání

Další kontaktní osoby:

- koordinace internátu: H. Hirsch (koordinátor internátu), tým internátu: H. Molín, paní Preusche (poradkyně pro školní záležitosti)
- koordinace partnerství škol: Paní Palowski
- Koordinace Certilingua: paní Pazderová

3.2.4 Kontaktní hodiny

Výchozí situace:

Kontaktní hodiny byly před 25 lety zavedeny jako prostředek ke spojení dvou částí třídy, které byly podle učebního plánu relativně často odděleny. V souvislosti s dalším rozvojem **Bina-koncepce** byly od té doby zapracovány i další možnosti, například přímo ve vyučování, které podporují dosažení tohoto cíle. V tomto kontextu je proto třeba dále přemýšlet o cílech a způsobu realizace kontaktních hodin. Protože by měla stále více nabývat na významu nabídka pedagogických aktivit pro menší skupiny či jednotlivé žáky, je navržena následující koncepce:

Cíle:

- podpora adaptační fáze nově příchozích žáků, posílení binacionálního třídního týmu a rozvoj interkulturních, jazykových, sociálních kompetencí a kompetencí k učení,
- individuální podpora a rozvoj žáků v binacionálním kontextu, v rámci třídního týmu i celé školní komunity,
- podpora dalšího rozvoje žáků, například prostřednictvím volitelných aktivit (GTA), žákovské firmy (školní klub, školní kiosek, SchillerCafé) či převzetím odpovědnosti za různé úkoly,
- rozpoznávání a cílené rozvíjení potenciálu žáků, s intenzivní podporou v rámci kontaktních hodin a v internátě.,
- samostatná práce na dlouhodobých pracovních úkolech ve skupinách – strukturované plánování, aktivní organizace a zodpovědná realizace
- aktivní a samostatná práce na rozvoji vlastních kompetencí, například prostřednictvím plánování a realizace programů, podpůrných aktivit či doučování mladších spolužáků.

Návrh označení: místo „kontaktní hodiny“ použít „**Setkávání**“ (setkávání se spolužáky, s hosty, se sebou samým, s vlastními kompetencemi, s nabídkami, projekty, výzvami apod.).

Zaměření: Seznámení s kompetencemi („Kompetenční pas“)

7. ročník

- intenzivní vedení ze strany týmu třídního, cílená podpora žáků, případně dokumentace v kompetenčním portfoliu (kompetenční pas),
- setkávání s jazykovými a interkulturními kompetencemi: orientace v Pirně, internátě, škole, třídě a školním systému, s důrazem na jazyk a kulturu/reálie,
- setkávání s kompetencemi k učení: Lernen lernen (osvojování učebních dovedností), rozpoznávání a využívání vlastních silných stránek, práce s vlastním nadáním, posilování sebedůvěry, osvojení učebních metod a návyků,
- systematický rozvoj sociálních kompetencí v třídním kolektivu, spolupráce se soc. pedagogem, dramatické hry, teambuilding a výzvy („Challenges“),
- aktivní setkávání mimo školu: např. sport, jazyk, jazykové animace, výlety, divadelní pedagogika apod.,
- individuální, intenzivní podpora podle potřeby: learncoaching, rozvojové rozhovory, pravidelné konzultace s rodiči (i online), koordinace s vyučujícími, vyhodnocování v rámci týmu třídního vedení,
- podpora psychického a fyzického zdraví: sport, jóga, relaxační techniky, sebeuvědomění, mindfulness, strategie zvládání stresu, zdravá výživa (výživové projekty), spolupráce se zdravotními pojišťovnami, mediální gramotnost a zodpovědné využívání médií,
- posilování odolnosti (resilience): zvládání tlaku na výkon, posilování pocitu vlastní hodnoty, efektivní řízení času,

- rozvoj schopnosti řešit konflikty: dramatické hry, týmové projekty,
- přebírání odpovědnosti ve škole jako forma zapojení a identifikace se školní komunitou (např. SchillerKiosk, nahrávací studio, žákovský klub apod.),
- společné projekty s nastupující 7. třídou: výměna zkušeností, motivace.

8. ročník

- přebírání odpovědnosti za vlastní učení + učení s ostatními žáky v týmech, vzájemná podpora (např. při přípravě referátů, prezentací, při učení slovíček, nácviku výslovnosti či využívání nahrávacího studia atd.),
- individuální podpora žáků podle potřeb – rozvojové pohovory, lerncoaching, individuální čas na studium, další podpůrná opatření,
- posilování třídního kolektivu prostřednictvím společných projektů, týmových úkolů a výzev,
- rozvoj kompetencí k řešení problémů ve školním i mimoškolním kontextu (převzetí odpovědnosti ve škole, interkulturní projekty ve spolupráci s Euroregionem Elbe/Labe, česko-německé projekty v příhraničí, exkurze do pevnosti Königstein a Národního parku Saské Švýcarsko),
- externí zkušenosti rozvíjející odborné a sociální kompetence – například projekt „Gläserne Stadt“ ve spolupráci s iniciativou „Aktion Zivilcourage“, propojení školy s reálným životem, seznámení s funkcemi a úkoly městských institucí,
- projekty podporující zdraví, psychickou pohodu a stabilitu,
- rozvoj jazykových a sociálních kompetencí, převzetí odpovědnosti a prezentace binacionálního profilu školy – například iniciativa „Čeština na základních školách“.

9. ročník

- posílení odpovědnosti žáků za rozvoj jazykových, sociálních a interkulturních kompetencí,
- profesní orientace: seznámení s různými profesemi a obory, pracovní pohovory, ekonomické strategie, příprava na stáž v podniku atd.),
- seznámení s finančními a preventivními kompetencemi a **dovednostmi pro budoucnost**,
- práce na sebepojetí: poznávání sebe sama, rozvoj talentů a charakteru, zvládání úspěchů a neúspěchů, posilování odolnosti a motivace, hledání smyslu a cíle,
- komunikační dovednosti: strategie nenásilné komunikace, schopnost řešit konflikty, empatie,
- seznámení s mediální gramotností – např. návštěva knižního veletrhu v Lipsku nebo účast na mediálních projektech na Technické univerzitě v Drážďanech,
- rozvoj jazykových a sociálních kompetencí, převzetí odpovědnosti a práce na prezentaci binacionálního profilu školy – například iniciativa „Čeština na základních školách“.

10. ročník

- individuální prohlubování stávajících kompetencí,
- výzkumné projekty ve spolupráci s institucemi nebo univerzitami,
- přeshraniční projekty mimo školu (např. Euroregion Elbe-Labe, pevnost Königstein, národní park Saské Švýcarsko atd.),
- spolupráce s městem Pirna: cílené využití získaných jazykových a interkulturních kompetencí v češtině, angličtině atd.),
- zapojení do každodenního života školy a školních akcí (např. spolupořádání žákovského klubu, projektových dnů, školního festivalu atd.)

Výzvy/Challenges

- jednotlivé úkoly/výzvy se provádějí v párech/malých skupinách, které se střídají (d-d, t-t, d-t)

Možnosti úkolů/výzev/aktivit, které je třeba zdokumentovat:

- Účast ve dvou školních kroužcích
- Návštěva české/německé výstavy
- Účast na kulturní akci
- Strávit 1 víkend v české/německé rodině
- 1 odborná prezentace ve výuce
- 1 projekt ve výuce s německým/českým spolužákem
- Vypracování 1 aktivity pro 7. třídu (příprava, realizace, závěrečné vyhodnocení)
- Vypracování 1 vzdělávací hry pro spolužáky
- Další úkoly (viz Lerncoaching 2023/24)
- ...
- (další osvědčené tipy od Bina-týmu třídního vedení)

3.2.5 Profesní orientace a odborné praxe

[na příspěvku se pracuje, zaměření např. na odbornou praxi v České republice, spolupráce s firmami, spolupráce s Institutem slavistiky Univerzity v Lipsku]

3.2.6 Vědecká propedeutika

[na příspěvku se pracuje, zaměření např. na CertiLingua, KOL, BELL]

3.2.7 Interkulturní učení

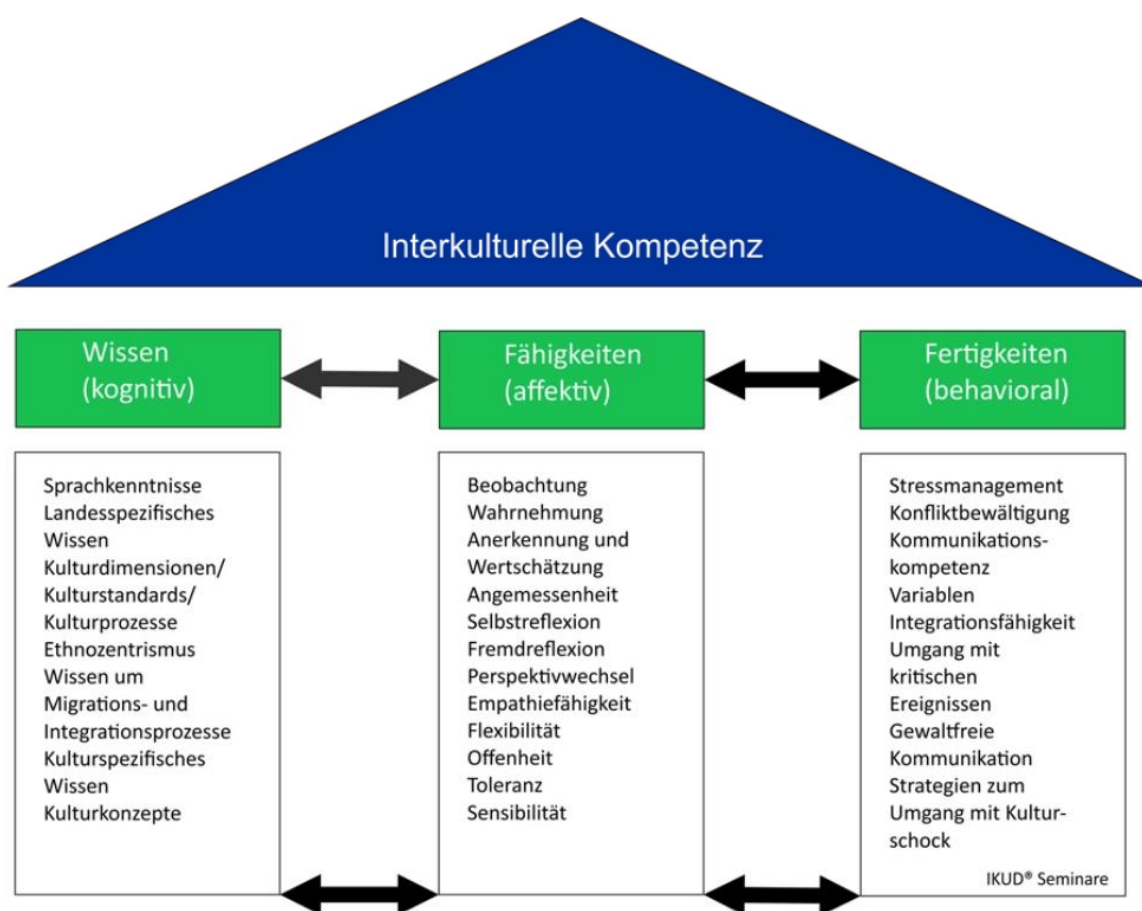
a) Interkulturní kompetence

Co je to interkulturní kompetence?

Interkulturní kompetence je schopnost jednat efektivně a vhodně v interkulturních situacích. To vyžaduje řadu různých znalostí, schopností a nakonec i dovedností.

„Člověk je interkulturně kompetentní tehdy, pokud se mu daří vyváženě a cíleně využívat a realizovat vzájemné působení těchto různých komponent interkulturní kompetence.“

Semináře IKUD®: "Intercultural Competence", pod: <https://www.ikud-seminare.de/veroeffentlichungen/interkulturelle-kompetenz.html#h-abbildung-1-interkulturelle-kompetenz-modell14> (staženo dne 29.01.2024).

Semináře IKUD®: "Intercultural Competence", pod: <https://www.ikud-seminare.de/veroeffentlichungen/interkulturelle-kompetenz.html#h-abbildung-1-interkulturelle-kompetenz-modell14> (staženo dne 29.01.2024).

INTERKULTURNÍ UČENÍ

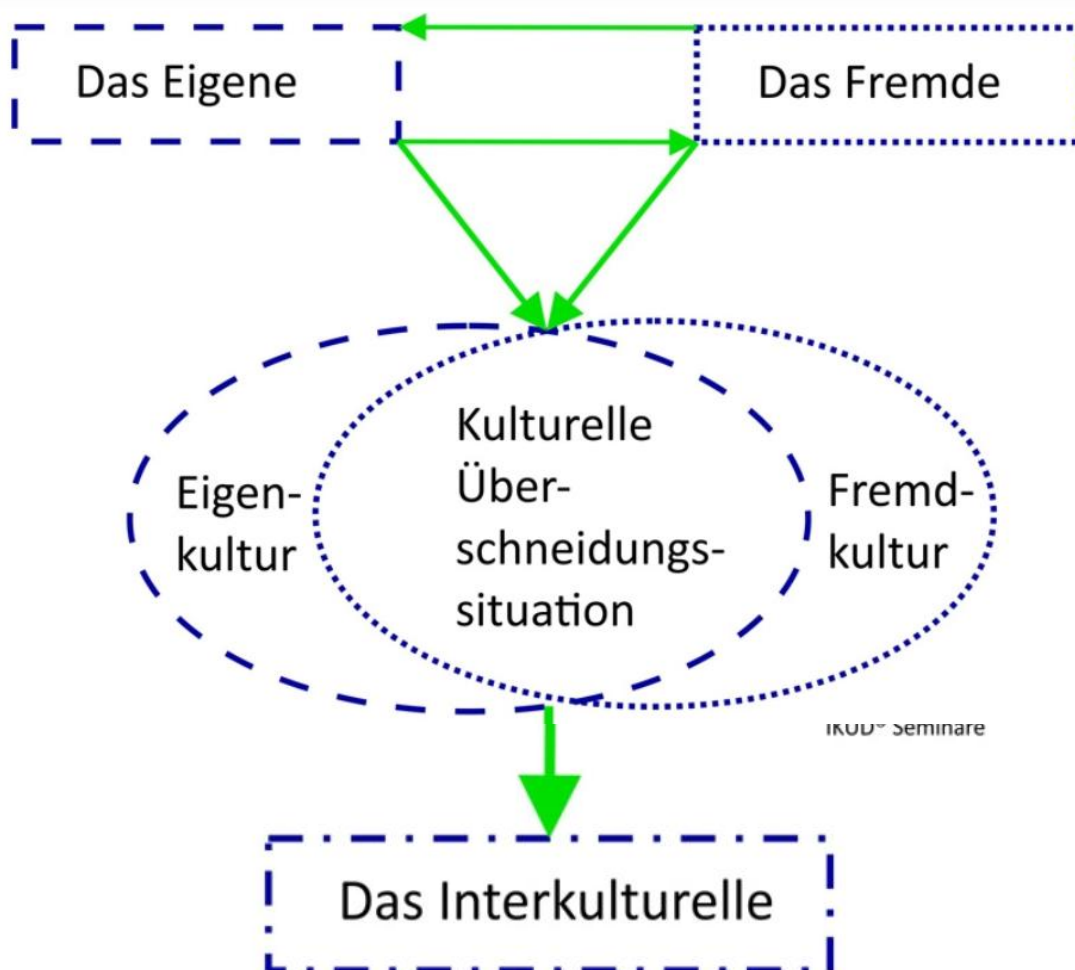
Cesta k získání interkulturní kompetence/kompetence interkulturně jednat se označuje jako interkulturní učení.

„INTERKULTURNÍ PŘEKRYV“

Interkulturní učení probíhá v situacích „interkulturního překryvu“, v nichž se „vlastní“ setkává s „cizím“ a cizí nabývá na významu.

Mezi vlastní a cizí kulturou se vytváří volný prostor, v němž dochází k interkulturní výměně. V této interakci dochází k seznámení s cizí kulturou a k poznání vlastních kulturních vazeb. Toto uvědomění může vést k reflexi, hodnocení a novému vymezení vztahu k vlastní kultuře.

Proces této mezikulturní výměny může být vnímán jak pozitivně, tak negativně. Něco cizího může být vnímáno jako zajímavé a přitažlivé. Něco cizího však může také nahánět strach. Při interkulturním učení se účastníci učí vzájemně přizpůsobovat, přičemž interakční chování je určováno tím, co je vlastní a co cizí.

Semináře IKUD®: "Intercultural Competence", pod: <https://www.ikud-seminare.de/veroeffentlichungen/interkulturelle-kompetenz.html#h-abbildung-1-interkulturelle-kompetenz-modell14> (staženo dne 29.01.2024)

b) Cíle a formy interkulturního učení

CÍLE

Kognitivní tréninkové cíle

- zprostředkovávají interkulturní znalosti. Patří sem kromě historických, sociálních a politických faktů o různých kulturách také znalosti o "kultuře" obecně.

Afektivní tréninkové cíle

- se zaměřují na získání a rozvoj interkulturní citlivosti. Kromě získání pozitivního postoje k cizím kulturám a citlivého přístupu ke kulturním odlišnostem by se mělo pracovat na redukci obav ze situací „interkulturního překryvu“ a na zvýšení schopnosti empatie

Behaviorální tréninkové cíle

- jsou zaměřeny na rozšíření repertoáru způsobů jednání. Skrze schopnost vyrovnávat se s konflikty „poznáváním“ a „osvojováním“ si způsobu chování cizích kultur lze získat nové nebo pozměněné kulturně adekvátní způsoby jednání

Interkulturní učení probíhá buď neformálně, nebo formálně.¹¹

FORMY

Neformální interkulturní učení

- probíhá v náhodných každodenních situacích, v nichž jsme konfrontováni s interkulturními rozdíly.

- vzhledem k tomu, že neformální učení není cíleně řízeno, a chybí mu vědomé zpracování této zkušenosti, nevede tato forma často k získání interkulturní kompetence.

Formální interkulturní učení

- je vědomě plánovaný a organizovaný proces interkulturního učení, který probíhá formou interkulturního tréninku.

¹¹ Poznámka paní Meißner-Malinové: "Z mého pohledu by bylo dobré zaměřit se také na afektivní a behaviorální cíle, protože jsou velmi důležitou součástí procesu. Pokud interkulturní výměna probíhá pouze neformálně, a tedy nesystematicky ve velkém měřítku, interkulturní kompetence se zpravidla nezískává. Tuto zkušenost je třeba zpracovat a reflektovat. Proces učení by měl být řízen tak, aby bylo dosaženo pozitivních výsledků."

b. Metody interkulturního učení

Interkulturní trénink

Výuková metoda, která zprostředkovává interkulturní kompetence formou plánovaných a koordinovaných cvičení (tréninkových metod), jež připravují studenty na zvládnutí interkulturní situace.

Kde probíhá interkulturní trénink?

OFF THE JOB

- trénink, který přímo nesouvisí s pracovní situací/školním prostředím

ON THE JOB

- opatření, která přímo souvisejí s pracovní situací/školním životem

INTERKULTURNÍ TRÉNINK OFF THE JOB

Dělení:

Mezikulturní

- obecně sensibilizuje účastníky vůči zvláštnostem a rizikům interkulturních situací
- to zahrnuje rozpoznání specifik vlastní kultury, rozpoznání, zpochybnění a reflexi podobností a rozdílů v interkulturních situacích.

Kulturně specifický

- trénink se zaměřuje na konkrétní kulturu
- analyzuje se každodenní život, hodnoty a společnost cílové kultury. Nové poznatky se porovnávají s vlastní kulturou, aniž by byly hodnoceny.
- takovýto trénink je užitečný zejména pro žáky, kteří se rozhodnou vyjet na individuální výměnný pobyt do zahraničí nebo jako pomoc v konkrétním pracovním kontextu, např. při práci v nadnárodních týmech

Formy:

KOGNITIVNÍ TRÉNINK/TRÉNINK ZAMĚŘENÝ NA TRENÉRA

- tréninkové metody: přednášky, diskuse, práce v malých skupinách, semináře, workshopy
- témata: stereotypy a předsudky, sebepojetí a vnímání druhých, etnocentrismus, příležitosti a problémy multikulturního složení společnosti, firem a týmů, ale i propojení kultury a společnosti, politiky, náboženství atd.

TRÉNINK ZAMĚŘENÝ NA ZKUŠENOST¹²

- tréninkové metody: kulturní simulace a hraní rolí, interkulturní sebehodnocení, komunikační trénink, CI (Critical Incident)

INTERKULTURNÍ TRÉNING ON THE JOB

¹² Komentář paní Meißner-Malinové: „Možná by stálo za zvážení začlenit tyto formy práce buď do kontaktních hodin, nebo přímo do hodin etiky či jako součást projektového dne.“

- úkolem je doprovázet interkulturní týmy na pracovišti/ve škole a pomáhat jim zlepšovat jejich spolupráci (interkulturní koučink) nebo se ujmout role mediátora v konfliktech (interkulturní mediace).

INTERKULTURNÍ KOUČINK

- asistence a poradenství pro jednotlivce pracující/ učící se v interkulturním prostředí nebo asistence, poradenství a vzdělávání mezinárodních týmů.

Ve škole by měl být někdo, kdo s žáky pracuje individuálně: poradce/poradkyně, s níž mohou žáci hovořit o tom, jak se cítí a zda se objevily nějaké potíže. Tato osoba by mohla zajistit další pomoc, pokud se objeví hlubší problémy, které vyžadují psychologickou pomoc.

INTERKULTURNÍ MEDIACE

- se týká konkrétního řešení existujícího konfliktu.
- Mediátor působí jako prostředník mezi stranami konfliktu (lidmi z různých kulturních prostředí). Jeho úkolem je identifikovat domnělé kulturně podmíněné příčiny a předložit zprostředkujícím stranám návrhy na řešení.
- Je důležité si uvědomit, že na řešení musí přijít strany samy.

DOPRUCENÍ

- doporučuje se kombinace různých metod
- propojujeme kulturně specifické znalosti s tréninkem zaměřeným na zkušenost. Ten hraje při získávání interkulturních kompetencí hlavní roli.

Možná struktura hodiny:

hraní rolí/simulace/cvičení/Critical Incident ➡ diskuse ➡ analýza ➡ reflexe.

<https://www.uni-kassel.de/mumis/www.mumis-projekt.de/mumis/index.php/ci-datenbank/nationalitaet/europa.html#Tschechien>

Další možné kontexty a metody interkulturního učení:

- víkendy, výměnné pobyty studentů (5. ročník: Základní škola česko-německého porozumění Praha), jazykové stáže (Gymnázium Jana Nerudy Praha), exkurze.

3.2.8 Vzdělávací pobyty a jazykové stáže pro žáky a studenty česko-německého binacionálního bilingvního vzdělávacího programu

Němečtí žáci a studenti se v rámci česko-německého binacionálního bilingvního gymnaziálního vzdělávacího cyklu účastní několika vícedenních vzdělávacích pobytů v České republice. Právním základem pro realizaci jazykových pobytů a jazykových stáží německých studentů je česko-saské správní ujednání ze dne 8.11.2023.

Zvolené formy organizace pobytu, obsahové náplně a metodicko-didaktických postupů zohledňují věk a osobní vyspělost žáků, odpovídají požadavkům učebního plánu pro vyučovací předmět Čeština jako partnerského jazyka a vycházejí z koncepce podpory rozvoje nadaných žáků (viz. kap. 3.2. Koncepce vzdělávacího programu Bina) a také z kompetencí a schopností žáků, které představují důležité cíle vzdělávání v profilu Bina (viz. tabulka klíčových kompetencí v příloze č. 1 Koncepce vzdělávacího programu Bina).

Zvláště důležité jsou následující vzdělávací a výchovné cíle:

- Zlepšení komunikačních dovedností v českém jazyce prostřednictvím prohloubení jazykových dovedností v autentických mimoškolních konverzačních situacích v kontaktu s českými rodilými mluvčími.
- Rozvoj interkulturních dovedností zprostředkováním poznatků o tradicích, kultuře a historii partnerské země a českého příhraničního regionu.
- Získané osobní zkušenosti by měly vést ke zlepšení sociálních a personálních kompetencí žáků a studentů, jako je zejména podpora vlastní motivace k další výuce češtiny a k pokračování ve vzdělávacím programu Bina, zvýšení osobní odpovědnosti za vlastní proces učení a v neposlední řadě prohloubení empatie a tolerance vůči českým partnerským žákům a studentům.

V Koncepci vzdělávacího programu Bina jsou pevně zakotveny následující školní vícedenní pobyty v České republice:

Ročník 6: Společný zážitkový pobyt německých žáků binacionální třídy s žáky české partnerské školy

Délka pobytu	5 dní (pondělí - pátek)
Účastníci	Max. 14 německých žáků 6. ročníku v doprovodu 2 pedagogů (třídní učitel/-ka a jeho/ její zástupce) spolu se 14 českými žáky stejného věku z české partnerské školy v doprovodu pedagogů české partnerské školy.
Lokalita Ubytování /	Místo v příhraničním regionu v dostupnosti max. 2 hodin jízdy vlakem z Pirny, ubytování všech žáků v mládežnické ubytovně.

Cíle	Zlepšení komunikačních dovedností v partnerském jazyce, prohloubení interkulturních kompetencí, poznání českého pohraničí a jeho vnímání jako partnerské oblasti namísto „ciziny“, vytvoření emocionální blízkosti k českému příhraničí a k českým žákům.
Obsahová náplň	Teambuildingové hry, projektová práce ve smíšených skupinách s prezentací výsledků, společný výlet / exkurze v místě nebo blízkém okolí, sportovní hry.
Poznámky	Program pobytu je připravován a realizován externími lektory, pedagogy Gymnázia Friedricha Schillera a pedagogy české partnerské školy.

Ročník 8: Společný pobyt německých a českých žáků binacionální třídy

Délka pobytu	5 dní (pondělí - pátek)
Účastníci	Žáci celé binacionální 8. třídy, která se zpravidla skládá ze 14 německých a 14 českých žáků.
Lokalita / Ubytování	Místo v dostupnosti do 3 hodin jízdy vlakem z Pirny, ubytování v mládežnické ubytovně.
Cíle	Posílení třídní komunity, společné mimoškolní vzdělávání, zlepšení komunikačních dovedností v partnerském jazyce, prohloubení interkulturních kompetencí, poznání českého pohraničí a jeho vnímání jako partnerské oblasti namísto „ciziny“.
Obsahová náplň	Teambuildingové hry, projektová práce ve smíšených skupinách s prezentací výsledků, společná exkurze v místě nebo blízkém okolí, sportovní hry, popř. návštěva kulturní akce.
Poznámky	Program pobytu setkávání je připravován a realizován externími lektory a pedagogy Gymnázia Friedricha Schillera.

Ročník 10: Jazyková stáž na českém partnerském gymnáziu v Praze

Délka pobytu	7 dní (sobota-pátek)
Účastníci	Max. 14 německých studentů 10. binacionální třídy
Lokalita / Ubytování	Praha, ubytování v hostitelských rodinách studentů partnerského gymnázia v Praze
Cíle	Vhled do českého vzdělávacího systému prostřednictvím účasti ve vyučovacích hodinách vybraných předmětů, prohloubení znalostí

	českého odborného jazyka ve vybraných vyučovacích předmětech, poznání Prahy a nejvýznamnějších památek, zlepšení interkulturních dovedností při jednání s českými partnerskými studenty a hostitelskými rodinami, posílení osobních kompetencí prostřednictvím zkušeností se samostatným kontaktem s hostitelskými rodinami.
Obsahová náplň	Návštěva ve vyučování vybraných předmětů v českém partnerském gymnáziu (v rozsahu 4-6 vyučovacích hodin), společná projektová práce v partnerské škole s prezentací výsledků, společná exkurze, kulturní akce, volnočasové aktivity s českým partnerským studentem a hostitelskou rodinou.
Poznámky	Jazyková stáž je z hlediska organizačního, obsahového a didaktického připravována a realizována českou partnerskou školou.

3.3 Život ve škole a na internátě

3.3.1 Kultura školy

[na příspěvku se pracuje, odkaz na nové prohlášení o poslání FSG, např. mnohojazyčnost a diverzita, kultura stravování, projektování školních budov, uspořádání učebního prostoru]

3.3.2 Participace a spolupůsobení

a. Internátní rada

Internátní rada je sdružení všech zvolených mluvčích internátních žáků a jejich zástupců na internátu FSG.

Každá internátní skupina volí ze svých členů dva žáky, z nichž jeden je jmenován mluvčím žáků internátu a druhý jeho zástupcem. Tyto volby se konají na začátku každého školního roku. Mluvčí internátních žáků jsou voleni na jeden školní rok, ale mohou kdykoli kandidovat znovu.

Ze skupiny všech mluvčích internátních žáků a jejich zástupců volí internátní rada svého předsedu (mluvčí internátu) a jeho zástupce. Každý mluvčí zastupuje názory a stanoviska své skupiny a přednáší je internátní radě v rámci demokratického způsobu života.

Mluvčí internátu a jeho zástupce zastupují zájmy všech žáků internátu uvnitř internátu (např. vůči mentorům, studentské radě atd.) i mimo něj. Mají právo svolávat schůze žákovského sboru internátu.

Rada internátu se pravidelně (jednou měsíčně) schází s vedením internátu a projednává všechny důležité aspekty života v něm, jako jsou otázky pořádku a bezpečnosti, aktivity v rámci příprav na víkendy otevřených dveří, možnosti rozvoje komunikace mezi mentory, učiteli, domovními správci, úklidovou službou, kuchyňským personálem a žáky, problémy při jednání s konkrétními žáky nebo skupinami žáků a mnoho dalšího.

Internátní rada, zastoupená mluvčím internátu a jeho zástupcem, může být vyslyšena před přijetím opatření, pokud žáci závažně a hrubě porušili pravidla internátního řádu.

V naléhavých případech svolá koordinátor internátu v krátké době mimořádné zasedání internátní rady.

- Další témata: žakovská rada, metoda třídní rady

3.3.3 Koncept prevence a ochrany

Koncepce prevence a ochrany je v současné době připravována ve spolupráci s Kinderschutzbund e.V.

3.3.4 Základní principy fungování internátu

Základní principy fungování jsou podrobně stanoveny v koncepci internátu, která je rovněž nedílnou součástí současné koncepce binacionálního-bilingvního vzdělávacího programu.

[na příspěvku se pracuje].

3.3.5 Bina „Startklar“ týdny

Obecné zařazení

Realizace Bina „Startklar“ týdnů je nedílnou součástí koncepce binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu ze dne 18. srpna 2024. Tento program vychází z následujících právně závazných dokumentů:

- Saský školský zákon
- Školský řád pro gymnázia a maturitní zkoušku (SOGYA)
- Sasko-česká správní dohoda ze dne 8. listopadu 2023
- Saské učební plány pro gymnázia
- český Rámcový vzdělávací program

Relevantní jsou rovněž rámcové dokumenty (Eckwertpapiere) k mediální výchově, jazykovému vzdělávání, výchově k demokracii a vzdělávání pro udržitelný rozvoj, které byly vypracovány na základě zadání Saského státního ministerstva kultury.

V souladu s požadavky saského učební plánu, českého Rámcového vzdělávacího programu a výše uvedených rámcových dokumentů (Eckwertpapiere) by žáci měli v průběhu binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu získat různé kompetence a dovednosti. Ty lze rozdělit do čtyř hlavních oblastí: sociální kompetence (viz kap. 2.2), jazykové, předmětové a odborné kompetence (viz kap. 2.3), interkulturní kompetence (viz kap. 2.4) a metodické a mediální kompetence (viz kap. 2.5).

Specifické kompetenční cíle: politické vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj

Cílem setkání je především podpora rozvoje sociálních a mezikulturních kompetencí. Tyto aktivity jsou zároveň začleněny do školního kurikula v oblasti politického vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

Gymnázium Friedricha Schillera zahájilo proces získání titulu „Klimaschule in Sachsen“ (Klimaškola v Sasku) a v této souvislosti iniciovalo řadu aktivit zaměřených na vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Jedním z aktuálních cílů je převést výsledky mezinárodního projektu „Teaching Sustainability“ (EU-TAP Project ve spolupráci s TU Dresden, 2022–2024) do každodenní školní praxe v rámci přístupu Whole School Approach.

Za tímto účelem jsme mimo jiné v roce 2023 uzavřeli dohodu o spolupráci s pevností Königstein, která má posílit regionální zakotvení školy a rozšířit možnosti celostního učení na mimoškolních vzdělávacích místech. V rámci „Startklar“ týdnů se žáci při návštěvě pevnosti Königstein seznámí s tématy vzdělávání pro udržitelný rozvoj (BNE), k nimž se budou moci v následujících letech opakovaně vracet a dále je rozvíjet.

Téma vzdělávání pro udržitelný rozvoj (BNE) nelze oddělit od dlouhodobě koncipovaného politického vzdělávání. Společně s organizací Netzwerk Courage e.V. jsme jako škola zapojená do iniciativy „Schule mit Courage“ před rokem zahájili tvorbu interního konceptu na podporu politického vzdělávání a prevenci diskriminace. Základem tohoto konceptu je demokratické soužití v rámci třídního kolektivu, a proto má výše zmíněný rozvoj sociálních a interkulturních kompetencí v kontextu „Startklar“ dnů zásadní význam.

Vzhledem k interkulturnímu složení třídy, kterou tvoří čeští a němečtí žáci, má otevřená a demokratická debata ve třídě mimořádný význam, protože představuje základ pro všechny další učební procesy až po binacionální maturitu.

Konkrétní cíle, realizace a úkoly

Bina „Startklar“ týdny představují první týdny školní výuky, během nichž se poprvé setkává nová binacionální třída: studijní skupina tvořená 14 německými žáky sedmého ročníku je rozšířena o 14 nově přijatých českých žáků. Tyto týdny mají proto mimořádný význam pro utváření třídního kolektivu a pro vytvoření učebního prostředí podporujícího rozvoj nadání jako výchozího bodu pro následujících šest let až do maturity. Významnou roli zde hraje také pedagogická diagnostika a analýza výchozích vzdělávacích předpokladů žáků. Zapojení externích partnerů (např. Knotenpunkte e.V. / sociálních pedagogů školy) je nezbytné pro to, aby učitelský tým získal cenná pozorování jako základ pro svou další práci.“

Pedagogická koncepce těchto týdnů vychází z oblastí podporujících rozvoj nadání v rámci binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu. Zahrnuje přitom následující klíčové principy:

Udržuji se v kondici – tělo i duši

Popis úkolu:

Žákům jsou předloženy aktivity, které je naučí pečovat o své zdraví a kondici. Seznámí se s opatřeními prevence zdravotních problémů. Časové zařazení aktivit by mělo být smysluplné a flexibilní, aby umožnilo rychlou reakci na aktuální zdravotní potřeby žáků. Následuje pedagogická diagnostika

Objevují své talenty: individuální podpora rozvoje nadání a orientace na budoucnost

Popis úkolu:

Žákům jsou předloženy aktivity, které jim umožňují objevovat své nadání, rozvíjet stávající zájmy a zamýšlet se nad svými možnostmi. Žáci mají být motivováni k tomu, vyzkoušet si nové věci a aktivně se zapojovat. Pedagogové koordinují mezi sebou a s třídními týmy postupy tak, aby zajistili co nejlepší podporu žáků. Následuje pedagogická diagnostika

Zapojují se: sociální a interkulturní angažovanost

Popis úkolu:

Žákům jsou předloženy aktivity, které jim umožňují rozvíjet své kompetence prostřednictvím orientace na mezikulturní, kosmopolitní a společensko-politická témata. Projevují sociální angažovanost a pod vedením se zapojují do koučování či pomoci spolužákům v rámci podpory a realizace projektů. Reflektují své úspěchy a získávají pocit, že mohou přispívat lidem, společnosti i životnímu prostředí. Následuje pedagogická diagnostika.

Vím, kdo jsem, co dokážu a kam směřuji.

Popis úkolu:

Die Schüler erhalten Angebote, durch die sie alters- und fachspezifisch begleitet ihre aktuellen Fähigkeiten reflektieren, um sich in ausgewählten Bereichen gezielt weiterzuentwickeln. Dabei können sie selbst als Lerncoach bzw. als Tandempartner agieren.

Die Schüler entwickeln Selbstkompetenz durch die Selbstreflexion ihres Lernwegs, durch das Führen eines Lernjournals sowie durch das Training von Lernstrategien. Es erfolgt eine pädagogische Diagnostik.

Žákům jsou nabízeny aktivity, které jim s ohledem na jejich věk a konkrétní vzdělávací oblast umožňují reflektovat své aktuální schopnosti a cíleně se dále rozvíjet ve vybraných oblastech. Přitom mohou sami působit jako koučové nebo jako tandemoví partneři.

Žáci rozvíjejí své personální kompetence prostřednictvím sebereflexe své učební cesty, vedení učebního deníku a tréninku strategií učení. Součástí je také pedagogická diagnostika.

Weitere Další cíle Bina „Startklar“ týdnů:

- **Budování důvěry**
- Žák-žák (seznamování/učební partnerství...)
- Žák-učitel (budování důvěryhodného vztahu mezi žáky a Bina třídním týmem)
- **Odbourávání obav** (z neznámého prostředí, nových spolužáků, jazykové bariéry...)
- **Rozvíjet odvahu**, prostě to zkusit, aniž by to muselo být dokonalé: každé dítě je nadané, chceme jim pomoci zjistit, kde leží jejich zájmy, a podporovat je (pomoc: Lerncoaching)
- **Výměna rolí + změna perspektivy** (vzájemné obohacování: jazykové/interkulturní...ponoření se do jiných kultur (zvyky...)
- Rozvíjet/posilovat schopnost **sebeorganizace**: pracovní místo/školní taška/vedení "heftrů" jakožto stěžejní body/žakovský diář jako pomůcka pro plánování termínů, domácích úkolů, plánování kroužků/nabídek Bina...
- **neformální výuka německého/českého jazyka**, také prostřednictvím každodenních činností/využití okolí

Planungsbeispiel für eine der weiteren 3 Bina-Startklar-Wochen

Diese Planung unterliegt flexiblen Veränderungen, die in nur einer Darstellung der Tabelle nicht angezeigt werden, sondern dem aktuellen Stundenplan der jeweiligen Woche entnommen werden können. Im Zeitraum von 3 Wochen unmittelbar nach den Begegnungstagen werden sowohl die deutschen als auch die tschechischen Schüler und Schülerinnen nach einem Sonderplan unterrichtet. Ziel ist es, den Schülerinnen und Schülern den ersten sprachlichen Kontakt miteinander und ihrer Umgebung zu ermöglichen und zu erleichtern. Sie sollen die Angst vor dem Sprechen in der jeweiligen Fremdsprache verlieren und Sprachbarrieren abbauen. Mithilfe von einfachen sprachlichen Redemitteln können sie sich sowohl auf Deutsch als auch auf Tschechisch miteinander verständigen. Zur Förderung der Sozialkompetenz und eines schnellen vertrauensvollen Umgangs miteinander ist es auch von Vorteil, in der Anfangsphase auf die englische Sprache zurückzugreifen.

Der Spracherwerb erfolgt sowohl im unterrichtlichen (Intensivkurse Deutsch und Tschechisch) als auch im außerunterrichtlichen Kontext (Begegnungstage in Liebethal, Projektstage Klassenleiterteam). Das Fremdsprachenlernen wird nicht nur durch die Lehrenden ermöglicht, sondern auch durch die Präsenz von deutschen und tschechischen Muttersprachlern im Klassenverband.

Weitere Planungsansätze bzw. ein Beispielablaufplan sind dem **Anhang 2 – 3.3.5** zu entnehmen.

4 Kdo? Koncepce personálního a manažerského řízení

4.1 Úloha vedení školy a odborného vedení binacionálně-bilingvního programu

Vedením školy na Gymnáziu Friedricha Schillera se rozumí takový koncept řízení, který zahrnuje aspekty leadershipu (zaměření na žáky a zaměstnance) a managementu (zaměření a správu školy). Z toho vyplývají tři hlavní oblasti vedení: rozvoj zaměstnanců, rozvoj výuky a rozvoj organizace, které je třeba chápat integrativním způsobem. Při výkonu svých pravomocí je ředitel školy podporován týmem vedení školy, který poskytuje konstruktivní a kritické rady, spolupracuje na základě důvěry a samostatně řídí dílčí oblasti. Tým vedení školy se skládá ze zástupce ředitele, odborných vedoucích, poradce pro vyšší stupeň gymnázia (Oberstufenberater), učitelů se specifickými úkoly školy a také z administrativních pracovníků školy a asistentky pro správu školy. Na základě specifických cílů a struktur binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu jsou na vedení školy, odborné vedení a koordinaci internátu kladeny specifické úkoly a požadavky.

Specifické cíle a struktura binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu

Na základě česko-saské správní dohody a v souladu s § 4 SOGYA (1) byl na Gymnáziu Friedricha Schillera zřízen mimořádný vzdělávací program s rozšiřujícím binacionálně-bilingvním vzděláváním, jehož obsah je vymezen v koncepci binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu, a který vychází ze saských a českých učebních plánů příslušných předmětů. V souladu s výše uvedenými právními a koncepčními zásadami je binacionálně-bilingvní vzdělávací program celodenním vzdělávacím programem, který se skládá z odborné výuky a dalších mimoškolních aktivit na podporu a rozvoj nadání. Odborná výuka a celodenní nabídka vzdělávacích/volnočasových aktivit (GTA) probíhají v budově školy (vč. sportovní haly), na internátě i na místech mimoškolního vzdělávání.

Díky své speciální struktuře, binacionálnímu pedagogickému sboru a obsahovému zaměření je binacionálně-bilingvní vzdělávací program schopen obzvláště dobře naplňovat výše uvedené cíle Gymnázia Friedricha Schillera, a pozitivně tak působit na celou školu. Friedrich-Schiller-Gymnázium má tak v celém Německu jedinečnou příležitost stát se v česko-německém pohraničí příkladným místem pro živou evropskou mnohojazyčnost a připravovat své žáky na to, aby se stali kompetentními a sebevědomými občany Evropy v excelentních podmínkách. Jeho zaměření na podporu a rozvoj nadání spočívá zejména v mezioborovém rozvoji interkulturních kompetencí.

Ty budou rozvíjeny průřezově ve společenskovedních, přírodovědných a jazykových předmětech a v celodenním kontextu. Úspěšnost (resp. nároky na výkon) binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu se proto bude měřit úspěšným složením saské maturity a nadprůměrným rozvojem interkulturních kompetencí

Specifická oblast působnosti vedení školy a odborného vedení:

Binacionálně-bilingvní vzdělávací program odpovídá zvláštní oblasti specifických úkolů školy (srov. VwV - BbschA/FB, II, 2c)¹³. Koordinují ho tři **odborní vedoucí**, jejichž spolupráce splňuje následující podmínky:

¹³ Právní základ VwV - BbschA/FB = Správní předpis Saského státního ministerstva školství o oblastech specifických úkolů na veřejných školách a o činnosti odborných poradců ze dne 8. listopadu 2019 (MBL. SMK s. 426), naposledy obsažené ve správním nařízení ze dne 3. prosince 2021. (SächsABL. SDr. S. S 211):

1. Těžištěm jejich práce je osobní pohoda, studijní úspěch stejně jako podpora a rozvoj nadání všech žáků v binacionálně-bilingvním vzdělávacím programu. Protože jsou tyto cíle závislé na struktuře vzdělávání v integrativním smyslu, musí i řídicí složka binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu chápat své řídicí úkoly v integrativním smyslu a prezentovat je navenek.
2. Vzhledem k množství a složitosti řídicích funkcí v binacionálně-bilingvním vzdělávacím programu je nutné zajistit delegování úkolů. Toto delegování musí být provedeno po dohodě s ředitelem školy a internátu podle obsahové logiky (a nikoli pouze na základě národnostních kritérií nebo specifiky budov). Při plnění úkolů pomáhá Bina odborným vedoucím Bina tým, tým internátu¹⁴ a manažerka školy.
3. Tři Bina odborní vedoucí mají stejné hierarchické postavení a musí být vždy schopni se vzájemně zastoupit. Mezi ředitelem školy a Bina odbornými vedoucími probíhají pravidelné konzultace. Jeden z Bina vedoucích je zodpovědný za výkonnou koordinaci tohoto týmu a je přímou kontaktní osobou pro vedení školy a internátu.

Přehled pravomocí Bina odborných vedoucích binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu a koordinátora internátu

Rozvoj zaměstnanců ve spolupráci s učiteli odborných předmětů (FL)	Rozvoj výuky ve spolupráci s učiteli odborných předmětů (FL)	Rozvoj organizace
- účast na koncepci dalšího vzdělávání a interním vzdělávání učitelů školy (odpovědná osoba: odborní vedoucí, asistentka pro správu školy) s ohledem na pedagogy internátu, vlastní další vzdělávání - poradenství a motivace učitelů a pedagogických pracovníků na internátu v oblasti Bina (společně s učiteli se specifickými úkoly školy a učiteli odborných předmětů). - poradenství ředitele školy při přípravě hodnocení pedagogického personálu v oblasti Bina (společně s odbornými vedoucími) • poradenství ředitele školy oblasti podpory a rozvoje Bina učitelů a internátních pedagogů	• spoluvytváření moderního, na žáky orientovaného výukového prostředí v oblasti Bina (např. bilingvní odborná výuka předmětů, formy skupinové výuky, projektové vyučování/mezipředmětová výuka, exkurze, pedagogická diagnostika, poradenství v oblasti učení; společně s odbornými vedoucími a učiteli se specifickými úkoly školy); koordinace celodenní Bina nabídky a propojení s běžnou celodenní nabídkou vzdělávacích/volnočasových aktivit (GTA) (zodpovědná osoba.: H. Kopietz). • zajištění kvality výuky (např. návštěvy vyučovacích hodin; kontrola klauzur, třídních knih, hodnocení, stanovení hodnoty známek, učebnice v oblasti Bina;	• koordinace oblasti Bina (např. Bina schůzky, spolupráce s týmy Bina třídních učitelů; účast na plánování rozpočtu na výukové a studijní materiály). • koordinace projektů, exkurzí, odborných praxí, dnů setkávání a výměn studentů v oblasti Bina, dohled nad česko-německým dobrovolníkem • koordinace práce s veřejností v oblasti Bina (např. den základních škol, propagační opatření, informační večery pro rodiče). • spolupráce při implementaci opatření na podporu identity školy (např. práce s absolventy). • spolupráce s externími partnery a rozvoj partnerské sítě FSG (společně s asistentkou pro správu školy, učiteli se specifickými úkoly

„Ředitel školy vymezí pro svou školu oblasti specifických úkolů a po projednání s pedagogickou radou upřesní obsah úkolů, které mají být v jednotlivých oblastech splněny (popis oblastí/Bereichsbeschreibung).“ (tamtéž, II, 2c) „Učitelé se specifickými úkoly školy vykonávají činnosti, které jim byly přiděleny z pověření ředitele školy. Podporují vedení školy v rozvoji kvality a v úkolech souvisejících s obsahem podle bodu 2 písm. c na své škole. Úkoly, práva a povinnosti ředitele školy [...] zůstávají nedotčeny.“ (tamtéž; II, 3a) „Poradce pro vyšší stupeň gymnázia a vedoucí předmětových komisí patří k učitelům se specifickými úkoly školy. Jejich činnost se řídí popisem podle čísla 2 písm. c a požadavky školského kontrolního orgánu podle čísla 2 písm. d.“. (tamtéž; II, 3

¹⁴ V současné době paní Fischer, pan Molín und tři internátní pedagogové/vychovatelé.

nebo při přidělování vyučovacích povinností (LAV) v Bina oblasti (společně s odbornými vedoucími a učiteli se specifickými úkoly školy). • účast na pohovorech s uchazeči (společně s odbornými vedoucími) • oprávnění vydávat pokyny učitelům v Bina oblasti • koordinace Bina týmu • koordinace týmu na internátu, tedy internátních pedagogů a mentorů	spolu s vedoucími předmětové komise) a internátní dohled . • hodnocení procesů ve škole a na internátu (společně s učiteli se specifickými úkoly školy a vedoucími předmětové komise). • další rozvoj a hodnocení koncepce binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu se zapojením externích partnerů (např. univerzit, škol, internátů, dalších subjektů působících v oblasti vzdělávání). • spolupráce s maturitní zkušební komisí a účast na přípravě a předávání maturitních Bina vysvědčení	školy, vedoucími předmětových komisí). • spolupráce se zřizovatelem školy a internátu stejně jako s technickým personálem internátu. • koordinace přijímacího řízení pro německé žáky, zapojení do přijímacího a dodatečného řízení pro české žáky.
Kromě toho: • koordinace práce rodičů v binacionálních třídách • asistence při organizování spoluúčasti studentů na činnosti v oblasti Bina a na internátu • spolupráce na profesní a studijní orientaci (odpovědná osoba.: BL). • provádění řídicích úkonů		

4.2 Profily/kompetence zaměstnanců

Vzhledem ke komplexnosti administrativních a pedagogických úkolů vyžaduje koordinace binacionálně-bilingvních 7., 8., 9. a 10. ročníků školy úzkou a konstruktivní spolupráci mezi učiteli a vychovateli internátu. To vyžaduje vytvoření Bina třídního týmu (KL-Team), který se obvykle skládá z třídního učitele, školního mentora a vychovatele internátu. V následujícím textu budou vysvětleny konkrétní náplň práce a **pravomoce** jednotlivých členů týmu.

4.2.1 Bina třídní učitel

Bina třídní učitel řídí Bina třídní tým (KL-Team), a je tedy hlavní kontaktní osobou pro vedení školy a koordinaci projektu Bina. Mezi jeho pedagogické úkoly patří koordinace všech školních záležitostí celé Bina třídy. Patří sem mimo jiné každodenní kontakt se všemi žáky a žákyněmi ve třídě (podpořeno vyučováním Bina třídního učitele, pokud možno, v obou částech třídy), příprava a organizace třídních schůzek a školních výletů, rozvojové pohovory s žáky a žákyněmi, pohovory s německými a českými rodiči, koordinace příprav a realizace kontaktních hodin.

4.2.2 Školní mentoři

Školní mentor je zástupcem třídního učitele, a nese proto v době v jeho nepřítomnosti hlavní odpovědnost za všechny školní záležitosti celé Bina třídy. Kromě toho mentor působí jako pedagogický prostředník mezi Bina třídním učitelem a vychovatelem na internátu a podporuje třídního učitele jako

jazykový mediátor při různých příležitostech ke komunikaci se žáky a žákyněmi, stejně jako s rodiči, zejména při třídních schůzkách, školních výletech, kontaktních hodinách a rozvojových a rodičovských pohovorech. Vzhledem k tomu, že školní mentor by měl udržovat také každodenní kontakt se třídou, je žádoucí, aby byl nasazen v obou částech třídy. Hlavní náplň práce školního mentora spočívá krom koordinace, podpory a kontroly českých žáků a žákyň také v plánování, realizaci a revizi jejich individuálních týdenních plánů, které je třeba v odpoledních hodinách doplnit o celodenní nabídku Bina/GTA.

4.2.3 Vychovatelé na internátu

Vychovatel internátu je zodpovědný za péči o žáky v učebním a životním prostředí internátu. Je v každodenním kontaktu s českými žáky a podporuje je při plnění individuálních odpoledních aktivit. Kromě toho vychovatel internátu aktivně podporuje žáky při plánování a organizaci internátních slavností a společných aktivit Bina třídy. Internátní vychovatel působí také jako ústřední bod zpětné vazby pro třídní tým s ohledem na rozvoj sociálních a interkulturních dovedností českých žáků. Na tomto pozadí je jeho účast při všech příležitostech ke komunikaci se studenty a/nebo rodiči v zásadě možná, avšak je nutné ji v předstihu posoudit v rámci třídního týmu dle aktuální potřeby. V zásadě je možné, aby vychovatel internátu připravoval a vedl individuální pohovory se žáky a rodiči o konkrétních výchovných záležitostech na internátu, ale musí to být konzultováno s Bina třídním týmem.

4.3 Koncept dalšího vzdělávání

4.3.1 Interní opatření k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (na příspěvku se pracuje)

4.3.2 Externí opatření k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků

4.3.2.1 Studijní pobyt v Praze

Pro zajištění a rozvoj kvality v binacionálním bilingvním vzdělávacím cyklu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky na základě čl. 20 Ujednání ze dne 8.11.2023 každoročně připravuje a realizuje pro pedagožky a pedagogy Gymnázia Friedricha Schillera v Pirně vícedenní studijní pobyty v Praze.

Toto vzdělávací opatření nabízí pedagogům FSG Pirna podporu v dalším rozvoji jejich pedagogické činnosti s českými žáky/ studenty a v komunikaci s českými rodiči.

Studijní pobyty v Praze jsou realizovány dvakrát ročně v délce pěti dní (pondělí - pátek) vždy pro max. 5 účastníků. Termíny jsou pohyblivé a jsou každoročně přizpůsobeny termínovému kalendáři školy.

Hlavní cíle těchto studijních pobytů jsou:

- rozšíření a prohloubení znalostí českého jazyka, rozvoj komunikačních dovedností v českém jazyce,
- prohloubení interkulturních kompetencí prostřednictvím osobních zkušeností a znalostí v oblasti českých dějin, kultury a reálií,

- poznání Prahy a jejích významných památek,
- náhled do českého vzdělávacího systému a další rozvoj didakticko-metodických dovedností.

Mezi hlavní obsahové náplně pobytů patří následující aktivity:

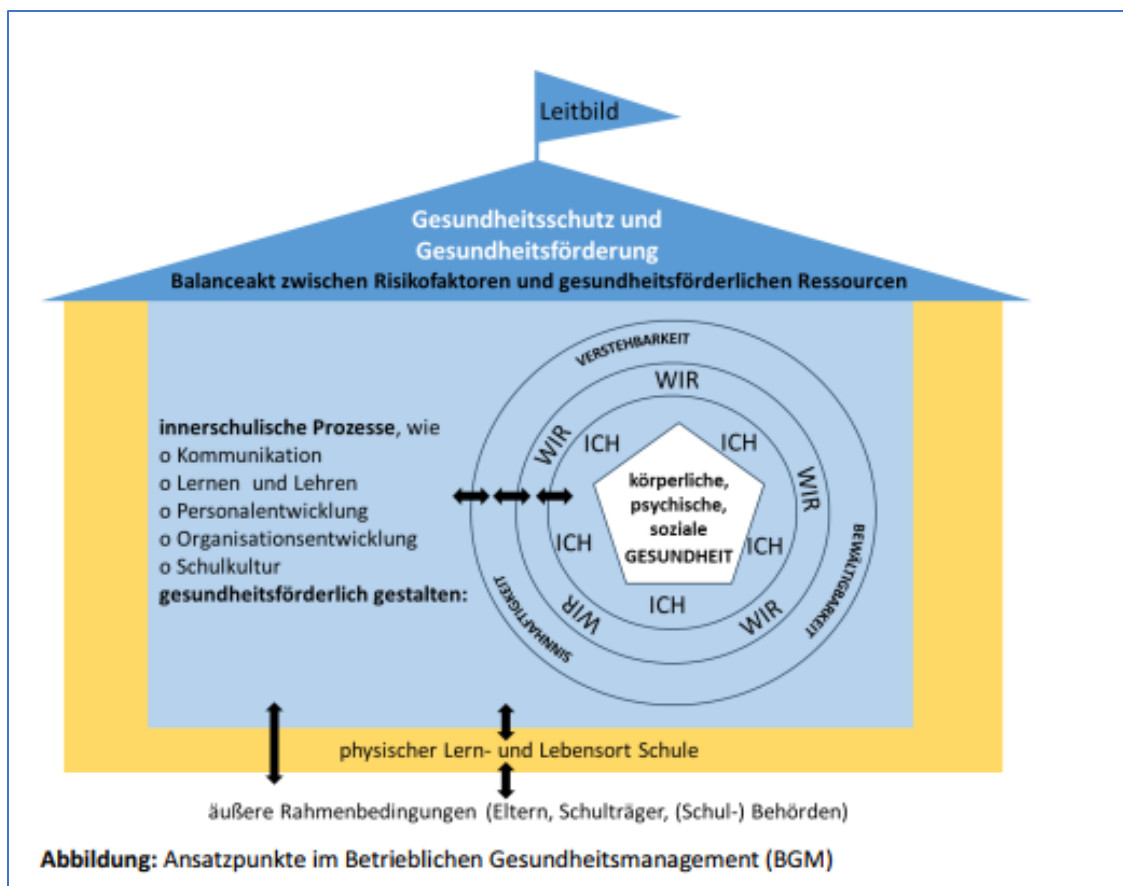
- jazykový kurz češtiny v celkové rozsahu 12 vyučovacích hodin,
- celodenní exkurze k poznání významných míst a pamětihodností České republiky,
- kulturní akce jako např. divadelního představení, koncertu nebo výstavy v Praze,
- výměna zkušeností s pracovníky českých vzdělávacích institucí (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, Národní pedagogický institut České republiky (NPI), česko-německých institucí (např. Kontaktní kancelář Svobodného státu Sasko v Praze, Česko-německý fond budoucnosti) nebo pedagogy z pražských škol se zaměřením na binacionální biligvní vzdělávání (např. Rakouské gymnázium, Německá škola v Praze).

4.3.2.2 Individuální další vzdělávání pedagogických pracovníků
(na příspěvku se pracuje)

4.4 Management bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti

Firemní management zdraví Gymnázia Friedricha Schillera (BGM) slouží k transparentnímu představení opatření naší školy na podporu zdraví. Je určen všem kolegům a kolegyním v jejich roli zaměstnanců naší instituce. Jejich zdraví je základem pro stabilní chod školy a plnění vzdělávacího a výchovného poslání gymnázia.

Kompletní koncepce a BGM-checklist se nacházejí na Lernsax -> Schwarzes Brett -> Mitteilungen der Schulleitung -> Betriebliches Gesundheitsmanagement.

5 S kým? Kooperační partner

- Kooperační partner Pevnost Königstein (např. projekt "Živá knihovna")
- Partnerská škola v Mělníku, v Praze, Teplicích, Děčíně
- další instituce, místa mimoškolního vzdělávání:

[na příspěvku se pracuje]

6 Přijímací řízení

6.1 Kritéria a postup přijímacího řízení pro německé žáky

V každém školním roce může být do 5. ročníku binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu přijato maximálně 14 německých žáků. Podmínkou přijetí je kromě předložení doporučení ke studiu na gymnáziu také absolvování přijímacího řízení, které se skládá z písemné a ústní části. Přijímací řízení slouží k určení vhodnosti studentů z hlediska jejich jazykových, sociálních a interkulturních kompetencí. Doklad o znalosti českého jazyka není vyžadován. O přijetí žáků rozhoduje ředitel školy po konzultaci s koordinátorem Bina projektu. V případě neúspěchu v přijímacím řízení je zpravidla možné alternativní přijetí do běžné 5. třídy Gymnázia Friedricha Schillera v Pirně.

[na příspěvku se pracuje]

6.2 Kritéria a postup přijímacího řízení pro české žáky

V každém školním roce může být do 7. ročníku binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu přijato maximálně 14 českých žáků. Podmínkou přijetí je úspěšná docházka do 6. ročníku a absolvování přijímacího řízení. To se skládá z písemné a ústní části, v nichž se ověřuje přítomnost jazykových, sociálních a interkulturních kompetencí. Vzhledem k povinnému ubytování českých žáků a žákyň v binacionálním internátu je součástí posouzení způsobilosti také psychologický test, který je prováděn pod vedením psychologů. O přijetí žáků rozhoduje ředitel školy po konzultaci s koordinátorem projektu Bina a odpovědnými psychology.

[na příspěvku se pracuje]

6.3 Kritéria a postup o dodatečném přijetí

[na příspěvku se pracuje]

7 Hodnocení

Evaluační opatření vyplývající z mandátu, kdy "koncepce a její implementace [...] mají být interně vyhodnocovány v přiměřených intervalech a v případě potřeby přizpůsobeny změnám rámcovým podmínkám po konzultaci s oběma smluvními stranami.¹⁵ Základem školní evaluace jsou popisy kritérií kvality školy ve Svobodném státě Sasko."¹⁶

Tabelle: Übersicht über die Bereiche, Merkmale und Kriterien schulischer Qualität

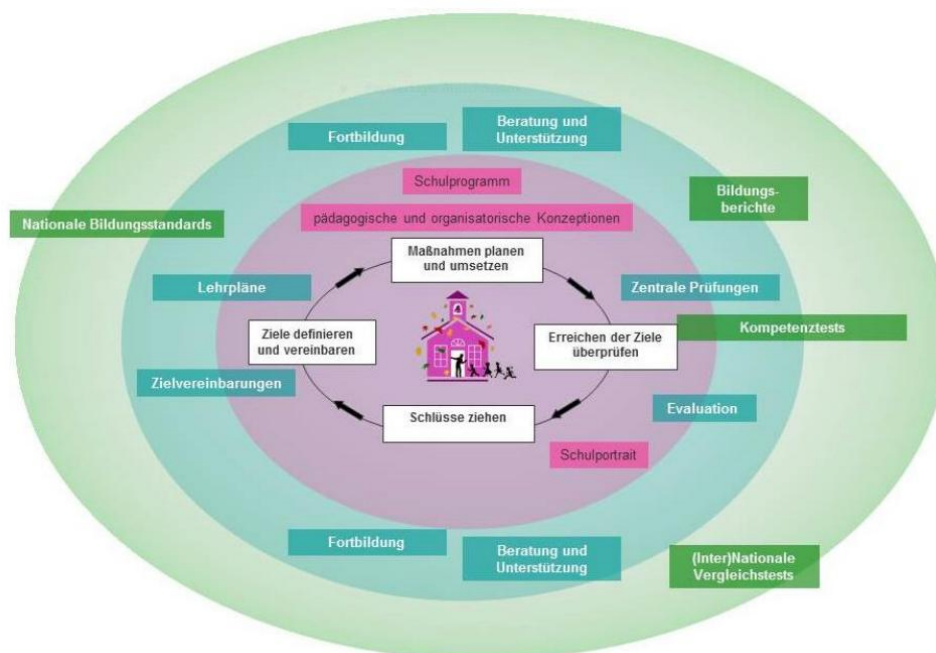
Qualitätsbereiche	Qualitätsmerkmale	Qualitätskriterien
Ergebnisse	Erfüllung des Erziehungs- und Bildungsauftrages *	Intelligentes und anwendungsorientiertes Wissen
		Lernkompetenz
		Methodenkompetenz
		Sozialkompetenz
		Werteorientierung
	Erfüllung des Erziehungs- und Bildungsauftrages **	Fachkompetenz
		Humankompetenz
		Sozialkompetenz
	Schul- und Ausbildungserfolg	Schul- und Berufsabschlüsse
		Wiederholer
		Prüfungsergebnisse
		Wechsel
	Schulzufriedenheit	Zufriedenheit der Schülerinnen und Schüler
		Zufriedenheit der Lehrkräfte
		Zufriedenheit der Eltern *
		Zufriedenheit der Ausbildungspartner **
Lehren und Lernen	Lehr- und Lernorganisation	Vielfalt an Unterrichtsangeboten
		Angebote über den Unterricht hinaus
		Verzahnung der Ausbildung an schulischen und betrieblichen Lernorten/Lernortkooperation
	Lehr- und Lernprozesse	Aufrechterhalten von Aufmerksamkeit: Wertschätzendes Verhalten, Klassenführung, Beteiligung der Schülerinnen und Schüler, Flexibilität, Variabilität
		Förderung von Verstehen: Strukturiertheit, Klarheit, Vernetzung, Kritisches Prüfen, Festigung, Differenzierung, Überprüfung
		Förderung von Anwendungsbezug: Anwendungsbezug herstellen * Bezug zu beruflichen Handlungen **
		Förderung intrinsischer Motivation: Interesse wecken, Stimulierung, Selbstkonzeptstärkung, Autonomieunterstützung, Engagement
Schulkultur	Werte und Normen der Schule	Gemeinsame pädagogische Ziele und Visionen
		Verhaltensregelungen
		Leistungsbezogene Erwartungen
	Schulklima	Soziale Qualität an der Schule
		Räumliche Gestaltung
		Wohlbefinden der Schülerinnen und Schüler
	Individuelle Förderung	Förderung leistungsstarker und leistungsschwacher Schülerinnen und Schüler
		Sonderpädagogische Förderung
		Geschlechtsspezifische Förderung
		Förderung aufgrund der sozialen und kulturellen Herkunft

¹⁵ Dohoda mezi SMK a MŠMT ze dne 8. listopadu 2023, čl. 8

¹⁶ Dohoda mezi SMK a MŠMT ze dne 8. listopadu 2023, čl. 8

Qualitätsbereiche	Qualitätsmerkmale	Qualitätskriterien
Entwicklung der Professionalität	Systematische Zusammenarbeit im Kollegium	Kommunikation im Kollegium
		Gemeinsames Handeln im Kollegium
	Lebenslanges Lernen	Lernen im Prozess der Arbeit
		Fortbildung Weiterbildung
Management und Führung	Verwaltungs- und Ressourcenmanagement	Bewältigung der Verwaltungsaufgaben
		Zweckmäßiger Einsatz von Ressourcen
		Akquisition und Controlling finanzieller Ressourcen
	Führung	Führung pädagogischer Prozesse
		Motivationale Führung
		Öffentlichkeitsarbeit
	Qualitätssicherung und -entwicklung	Schulprogrammarbeit
		Interne Evaluation
Kooperation	Personalentwicklung	Ergebnisorientierung
		Personalentwicklungskonzept
	Fortbildungskonzept	Fortbildungskonzept
		Auswahlkriterien
	Partizipation der Schülerinnen und Schüler bzw. Eltern	Partizipation der Schülerinnen und Schüler
		Partizipation der Eltern
	Nationale und internationale Kooperation	Zusammenarbeit mit Schulbehörden und unterstützenden Einrichtungen
		Zusammenarbeit mit anderen Bildungseinrichtungen
		Zusammenarbeit mit Unternehmen und weiteren Ausbildungspartnern
	Zusammenarbeit mit Verbänden, Vereinen und sonstigen öffentlichen Einrichtungen	Zusammenarbeit mit Verbänden, Vereinen und sonstigen öffentlichen Einrichtungen

Popis kvality školy je doplněn platnými učební plány a popisy kompetencí uvedenými v této koncepci (Bina tabulka kompetencí). Pro účely porovnání cílů s dosaženými výsledky a odvození konkrétních opatření zohledňujeme cyklus kvality, jenž tvoří základ interní evaluace škol v Sasku.¹⁷:

¹⁷ https://www.sachsen.schule/~schulprogrammarbeit/m05_glossar_schulentwicklung.pdf

V rámci interního hodnocení na Gymnáziu Friedricha Schillera probíhají následující opatření:

- k záznamu stavu:

- hospitační činnost vedení školy
- kolegiální hospitace/návštěvy učitelů v hodinách
- analýza žákovských produktů a měření výkonnosti
- pracovní pohovory se zaměstnanci a dotazování

- k odvození společných cílů a plánování opatření:

- pedagogické dny
- pracovní pohovory se zaměstnanci
- kolegiální konzultace k jednotlivých případech
- předmětové konference
- Bina porady a internátní porady
- porady s Bina týmy vedení tříd
- FSG teamové porady s učiteli, žáky a rodiči
- porady v pracovních skupinách (pracovní skupina pro rozvoj školy, pracovní skupina pro koncept prevence a ochrany, pracovní skupina pro demokratickou školu)

- ke komunikaci o stavu kvality školy a k získávání zpětné vazby z vnějšku:

- o porady se zástupci Státního školského úřadu (Odbor pro gymnázia a komunitní školy, odborný poradce pro podporu a rozvoj nadání).
- o porady se zástupci MŠMT u příležitosti návštěv školy
- o porady s akademickými institucemi
- o zapojení do sítě "Leistung macht Schule" (LEMAS) při SMK (Saské státní ministerstvo školství).
- o porady v rámci sítě s ostatními internáty v Sasku

8 Vztahy s veřejností

[na příspěvku se pracuje]

9 Literatura

Grundlagen des sprachsensiblen Fachunterrichts

Leisen, Josef: Handbuch Sprachförderung im Fach. Sprachsensibler Fachunterricht in der Praxis. Stuttgart: Klett, 2013.

Studien über den binationalen-bilingualen Bildungsgang am Friedrich-Schiller-Gymnasium Pirna:

Nicht, Jörg: Schulklassen als soziale Netzwerke. Eine netzwerkanalytische Studie zu Peer-Beziehungen in binational-bilingualen Schulprojekten. Wiesbaden: Springer, 2013

Spaniel-Weise, Dorothea: Europäische Mehrsprachigkeit, bilinguales Lernen und Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Frank & Timme, 2018.

[na příspěvku se pracuje]

Příloha 1 Tabulka kompetencí

Tabulka kompetencí binacionálně-bilingvního vzdělávacího programu s doporučeními pro praxi

Kompetenzen der BINA-Schüler	Indikatoren		Konsequenzen
	Beschreibung	Kontext (Wo werden diese gefördert bzw. sichtbar?)	
Sozialkompetenz	Die SuS können Konflikte lösen.	- Fachunterricht	z.B. Notwendigkeit einer präzisen Evaluation, konkrete Maßnahmen
	Die SuS können eigene Interessen vertreten.	- Kontaktstunden (Exkursionen, Klassenfahrten...)	
	Die SuS können Kompromisse schließen.	- Leben in der Schulgemeinschaft (auch mit nicht-BINA-Klassen)	
	Die SuS verfügen über Toleranzfähigkeit.	- Pausen - Internat - Partnerfamilie	
Sozialkompetenz	Die SuS übernehmen Verantwortung für ihr eigenes Handeln, indem sie ihre Handlungen reflektieren.	- Leben im Internat - Selbstorganisiertes Lernen in Eigenverantwortung - Freizeitaktivitäten - Kontaktstunden (in eigener Regie)	- Ggf. KL-Stunden und Kontaktstunden zur Diskussion und zum transparenten Lösen von Problemen nutzen - Klassenrat zur Interessenvertretung - enge Verknüpfung Internatsrat ↔ Schülerat - Regelmäßige Reflexion des Lernerfolgs mit schulischem Mentor - Reflexion des Soziallebens im Internat mit Gruppenmentor - Flexibilisierung der Lernzeit
	Die SuS können ihre Begabungen entdecken und weiterentwickeln.	- AGs, GTA - Lernzeit - Freizeitaktivitäten (z.B. Sportvereine, Musikschule, etc.)	
	Die SuS können sich an neue Bedingungen und die sich verändernde Umwelt anpassen.	- Fachunterricht - Kontaktstunden (Exkursionen, Klassenfahrten... auch mit nicht-BINA-Klassen) - Pausen - Internat - Partnerfamilie - Freizeitaktivitäten (innerhalb <u>und</u> außerhalb von Schule und Internat)	
	Die SuS erleben gesellschaftliche und kulturelle Unterschiede als positive Impulse, lassen sich auf die Integration in eine neue Gesellschaft und Lebenswelt ein und sehen sich als ein aktives Mitglied der Gesellschaft.		

Kompetenzen der BINA-Schüler	Indikatoren		Konsequenzen
	Beschreibung	Kontext (Wo werden diese gefördert bzw. sichtbar?)	
Sozialkompetenz	Die SuS stärken ihr Selbstbewusstsein im direkten Kontakt durch Sprachsicherheit.	Die SuS können sich aufgrund der Mehrsprachigkeit in jeder Situation angemessen verhalten und somit die eigenen Ideen und Werte vertreten.	z.B. Notwendigkeit einer präzisen Evaluation, Konkrete Maßnahmen - Förderung der Beteiligung an Ehrenämtern und Jugendorganisationen (z.B. Jugendfeuerwehr, Johanner (→ Schulanfänger?), Übungsleiter, Jugendinitiativen, junge Gemeinden, etc.)
	Die SuS verfügen über sprachliche Kompetenzen ¹ , die ihnen eine kommunikative Diskursfähigkeit mit großer Reichweite im Fach-, Sach- und Alltagskontext ermöglichen. (Sachfachbereich Gesellschaftswissenschaften ²)	Die SuS können auf Deutsch und Tschechisch vergangene und zukünftige Sachverhalte aus historischer, ethisch-moralischer, religiöser und politikwissenschaftlicher Perspektive erklären und ihre Bedeutung für die Gegenwart aufzeigen. Die SuS können sich zu Grundfragen der Gesellschaftswissenschaften (z.B. Möglichkeiten der Förderung von Frieden) positionieren. Die SuS verstehen sich als Kulturmittler. Die SuS wenden die ihnen zur Verfügung stehenden Kommunikationsmöglichkeiten (verbal, nonverbal, hochsprachlich, umgangssprachlich fremdsprachlich, ...) an, um ihre Meinung zu vertreten sowie Wissen und Informationen auszutauschen	
Sprach-, Sach- und Fachkompetenzen		- Fachunterricht in der Muttersprache - Fachunterricht in der Partnersprache (bisher nur für tschech. SuS im Fach Geschichte ab Kl. 10?) - Fachunterricht der Fremdsprachen En/Frz je nach Unterrichtsthema - Bilinguale Module im Fachunterricht Geografie - Fachunterricht im GK DtB - Durchführung von Projekten und Exkursionen (z.B. Schmochtitz, Sonnenstein, Landtag/Bundestag)	- Evaluation durch Befragung von SuS zur Sprache bzw. zu Themen im Unterricht der Gesellschaftswissenschaften - bilinguale Module bereits ab Kl. 7 (ggf. ab Klasse 5), bis Klasse 10 zunehmender Umfang - Besuche an außerschulischen Lernorten (z.B. Projekt Johannisfriedhof K. Raum Ge GK 12) auch zur Intensivierung des Kontakts mit Zeitzeugen, Experten, Engagierten, ... - Ausweitung der außerschulischen Lernorte auf das Nachbarland (z.B. im Rahmen einer fächerverbindenden Exkursionswoche, Tagesausflüge in Grenzgebiet)

¹ Anzustrebende Sprachniveaus entsprechend des Gemeinsamen europäischen Referenzrahmens der Sprache siehe Tabelle im Anhang.

² Dazu gehören die Sachfächer: Geschichte, Ethik, evangelische/katholische Religion sowie Gemeinschaftskund/Recht/Wirtschaft.

Kompetenzen der BINA-Schüler	Indikatoren		Konsequenzen
	Beschreibung	Kontext (Wo werden diese gefördert bzw. sichtbar?)	
Sprach-, Sach- und Fachkompetenzen	Die SuS verfügen über sprachliche Kompetenzen, die ihnen eine kommunikative Diskursfähigkeit im Fach-, Sach- und Alltagskontext ermöglichen. (Sachfachbereich Mathematik und Naturwissenschaften ³)	- Fachunterricht in der Muttersprache - Fachunterricht Mathematik und Physik, sowie im Unterricht des naturwissenschaftlichen Profils in Deutsch (bisher nur für tschech. SuS in Klasse 10) - Fachunterricht der Sek II in Deutsch - Fachunterricht der Fremdsprachen En/Frz je nach Unterrichtsthema - Durchführung von Projekten und Exkursionen (z.B. botanischer Garten, mathematisch-physikalische Sammlungen, Klärwerk)	- Evaluation durch Befragung von SuS zur Sprache bzw. zu Themen im Unterricht der Naturwissenschaften - bilinguale Module ab Kl. 7 (ggf. Klasse 5), bis Klasse 10 zunehmender Umfang - verpflichtender oder freiwilliger bilingualer und gemeinsamer Grundkurs Natur und Technik in der Sek II - Ausweitung der außerschulischen Lernorte auf das Nachbarland (z.B. im Rahmen einer fächerverbindenden Exkursionswoche)
	Die SuS können auf Deutsch und Tschechisch naturwissenschaftliche Versuche planen, durchführen, auswerten und dokumentieren.		
	Die SuS können auf Deutsch und Tschechisch naturwissenschaftliche Zusammenhänge mithilfe von Modellen erklären und veranschaulichen.		
	Die SuS können naturwissenschaftliche Erscheinungen deuten und auf Deutsch und Tschechisch versprachlichen.		
	Die SuS können sich zu gesellschaftspolitisch relevanten Fragestellungen der Naturwissenschaften (z.B. Müllvermeidung/-verwertung, Luftreinhaltung, Artenschutz, Natur- und Umweltschutz) positionieren.		
	Die SuS können auf Deutsch und Tschechisch kunst- und musiktheoretische Sachverhalte erklären und ihre Bedeutung für die Gegenwart aufzeigen.	- Fachunterricht in Partnersprache ab Klasse 7 - Fachunterricht der Fremdsprachen En/Frz je nach Unterrichtsthema - ggf. Fachunterricht weiterer Fremdsprachen (z.B. GTA/AG Latein, Russisch, Italienisch o.ä.)	- Evaluation durch Befragung von SuS zur Sprache bzw. zu Themen im Unterricht Kunst und Musik - Fachunterricht bilingual und binational ab Klasse 7 - Nutzung außerschulischer Lernorte in beiden Ländern (z.B. Besuch von Konzerten, Museen, Führungen in Theatern, theaterpädagogische Projekte)
	Die SuS positionieren sich auf Deutsch und Tschechisch zur Stellung von Kunst und Musik in ihrem eigenen Leben.		

³ Dazu gehören die Sachfächer: Biologie, Chemie, Geographie, Informatik sowie Physik.

⁴ Dazu gehören die Sachfächer: Kunst sowie Musik.

Kompetenzen der BINA-Schüler	Indikatoren		Konsequenzen
	Beschreibung	Kontext (Wo werden diese gefördert bzw. sichtbar?)	
Sprach-, Sach- und Fachkompetenzen Die SuS verfügen über sprachliche Kompetenzen, die ihnen eine kommunikative Diskursfähigkeit mit großer Reichweite im Alltagskontext ermöglichen.	Die SuS beherrschen die jeweilige Partnersprache in Wort und Schrift.	- Kontaktstunden, Klassenfahrten, Exkursionen u.ä. - gruppenübergreifende Unterrichtsstunden in den Sachfächern - nicht-fachliche Unterrichtsgespräche in Sachfächern, die in der Partnersprache unterrichtet werden - im außerschulischen/ außerunterrichtlichen Kontext für tschech. SuS insbes.: in GTAs/Ags, beim Einkaufen etc. in Pirna, in Gastfamilien, beim Umgang mit SuS aus nicht-BINA Klassen, beim Betriebspraktikum Klasse 9 - im außerschulischen/ außerunterrichtlichen Kontext für deutsche SuS: Kontakt zum tschech. Alltag im Sprachpraktikum Kl. 10, Betriebspraktikum Klasse 9 bei Durchführung in Tschechien, gemeinsame Freizeitaktivitäten mit tschechischen Schülern - Besuche im Internat	z.B. Notwendigkeit einer präzisen Evaluation, Konkrete Maßnahmen - Evaluation durch Befragung der SuS zu ihren Lerneffekten hinsichtlich des Alltagslebens im Zielland und hinsichtlich der Sprachsicherheit und dem Selbstvertrauen bei der Verwendung der Sprache im Alltag - Evaluation durch Befragung der Familien sowie durch Gespräche mit Fachlehrern sowie mit Mentoren der tschech. SuS - gruppenübergreifender Unterricht bei bilingualen Modulen - gruppenübergreifender Unterricht in Englisch spätestens ab Klasse 8 - Partnerwochenenden ab Klasse 7: im regelmäßigen Wechsel - verbringen die SuS ein Wochenende (Fr-So) in der Familie eines Partners (z.B. je einmal im September/ November/ Januar... gemeinsam auf dt. Seite, im Oktober/ Dezember/ Februar... auf tschech. Seite) - Betreuung der tschech. SuS im Internat durch deutschsprachiges (sozial-)pädagogisches Personal - enge Zusammenarbeit/Verzahnung von Schüler- und Internatsrat - gemeinsame Freizeiten der BINA-Klassen-Teile (z.B. Skilager in jüngeren Klassen, Partnerwochenende, Exkursionswoche nach Tschechien wie oben beschrieben) - vertiefter Kontakt zu SuS der anderen Klassen

Kompetenzen der BINA-Schüler	Indikatoren		Konsequenzen
	Beschreibung	Kontext (Wo werden diese gefördert bzw. sichtbar?)	
Interkulturelle Kompetenz	Die SuS hinterfragen den eigenen Blick auf die Welt, respektieren Unterschiede und tolerieren die Überzeugungen anderer.	- Begegnungstage Klasse 7 - Fachunterricht binationale/bilinguale Fächer - Fachunterricht in der Partnersprache - Fachunterricht in der Fremdsprache - Schulleben - Freizeitaktivitäten (Stadt, Vereine, Musikschule, ...) - Leben im Internat - Kontakt zur Kultur des Partnerlandes, z.B. Sprachpraktikum Klasse 10, Betriebspraktikum Klasse 9, Besuch in Partnerfamilien, Besuch der dt. SuS im Internat	- Evaluation im Rahmen von Projekten in Kontaktstunden ab Kl. 5 (dt. SuS)/Kl. 7 (tsch. SuS): Sensibilisierung für tschechische und andere Kulturen - Verstärkung von Freizeitaktivitäten (z.B. Sportverein, Musikschule, Ferienjobs im Partnerland (dt.-tschech. Ferienlager o.ä.) - Exkursionen, Ausflüge, Veranstaltungen, interkulturelle und mehrsprachige Projekte z.B.: Deutsch-Tschechische Kulturtage, Filme, Vorträge, Lesungen, Traditionen des Partnerlandes nutzen (z.B. Ostern, Nikolaus auf Tschechisch/Deutsch) - Aufenthalte im Partnerland (Partnerfamilien, Sprachpraktika, Möglichkeit für Stipendien in Tschechien)
	Die SuS hinterfragen Werte und Gewohnheiten anderer Kulturen und suchen aktiv Kompromisse.		
	Die SuS erfahren die Lebensweise und Kultur im jeweiligen Nachbarland und sind somit in der Lage sich, auf neue Kulturen einzustellen.		
	Die SuS kennen Traditionen und Bräuche des Partnerlandes.	- Fachunterricht in der Partnersprache - Fachunterricht: GRW, Geschichte, Sek II DtB, Kunst, Musik, Geografie - Kontaktstunden	- Evaluation durch Gespräche mit den SuS zu ihrem Wissen über Kultur und Alltag - gezielte Durchführung von Projekten - Bilinguale Sequenzen/Unterricht in Geografie, GRW, Geschichte - Besuch in Partnerfamilien - „Kulturunterricht“ im Rahmen des Fachunterrichts Partnersprache - Exkursionen: z.B. Bundespolizei - Grenzschutz, Landestalsperrenverwaltung/Hochwasserschutz, Nationalpark sächsisch-böhmische Schweiz, Museen/Ausstellungen
	Die SuS kennen ausgewählte Feiertage und deren Hintergründe.		
	Die SuS erhalten einen Überblick über die Geschichte, aktuelle Politik und gesellschaftliche Probleme des Partnerlandes.		
	Die SuS erkennen die Notwendigkeit der Kooperation zwischen Deutschland und Tschechien in verschiedenen Bereichen des gesellschaftlichen Lebens.		

Kompetenzen der BINA-Schüler	Indikatoren		Konsequenzen
	Beschreibung	Kontext (Wo werden diese gefördert bzw. sichtbar?)	
Interkulturelle Kompetenz Die SuS verfügen über Empathie, Ambiguitätstoleranz und die Fähigkeit des Fremdverstehens.	Die SuS setzen sich mit den Widersprüchen zwischen dem eigenen Werte- und Normensystem und dem des Gegenübers auseinander und tolerieren diese. Die SuS sind in der Lage, sich in Fremde hineinzuversetzen und sie zu verstehen.	- Umgang und Verständigung der SuS im Klassenverband - AGs, GTAs - Pausen - Internat - Partnerfamilien - Fachunterricht (vorrangig in binationalen Gruppen) - Praktika im Partnerland	- Evaluation durch Beobachtung der Interaktion innerhalb des Klassenverbandes - Freiraum für gemeinsame Freizeitaktivitäten geben - Regelmäßige gemeinsame Wochenenden in Partnerfamilien ab Klasse 7 - Klassenrat zur Lösung von Konflikten
Medien- und Methodenkompetenz Die SuS verfügen über verschiedene Lerntechniken, um selbstorganisiert zu lernen und sich neue Kenntnisse/Fähigkeiten anzueignen.	Die SuS können sich ihre Arbeitszeit selbst einteilen (z.B. selbst. Erstellen und Ausführen eines Lernplans) Die SuS kennen ihren eigenen Lerntyp und können ihr Lernverhalten auf diesen ausrichten Die SuS nähern sich Problemen und unbekannten Aufgabenstellungen, indem sie sich Teilfragestellungen erarbeiten und Zwischenschritte festlegen	- Fachunterricht - Lernen lernen Kl. 5+6 (für dt. SuS; tschechische SuS je nach KL) - SJ 2021/22: Individuelle Lernzeit (14-16h) - eigenständige Arbeit - Kontaktstunden → Lernplan	- Einschätzung Fachlehrer und Mentoren/KL über Lernerfolg - Lerntaining analog „Lernen lernen“ Anfang Klasse 7 für die tsch. SuS (z.B. an einem festen Tag in der Woche in Lernzeit → Vorstellung neuer Lerntechniken → evtl. Unterstützung durch deutsche SuS) - Wiederholung Lerntaining mit weiteren Methoden in Klasse 8 (kurze, effektive Impulse, keine Dauerveranstaltung!), z.B. Methoden AG
Medien- und Methodenkompetenz Die SuS können unterschiedliche Quellen hinsichtlich des Inhalts bewerten und gezielt aus ihnen auswählen.	Die SuS kennen verschiedene Recherchetechniken und verschiedene Informationsquellen (z.B. Internet, Fachbücher, Zeitschriften, Lehrbücher, usw.). Die SuS können Gütekriterien für Quellen anwenden.	- Lerntaining - Fachunterricht (v.a. Geschichte, GRW, Deutsch, Englisch, Frz.) - Individuelle Lernzeit	- Lerntaining - vielfältige Quellenarbeit im Fachunterricht - ab Klasse 9/10: „Recherchekurs“, z.B. Exkursion (gern gesamter Jahrgang, nicht nur BINA-Klassen) in SLUB DD

Kompetenzen der BINA-Schüler	Indikatoren		Konsequenzen
	Beschreibung	Kontext (Wo werden diese gefördert bzw. sichtbar?)	
Medien- und Methodenkompetenz	Die SuS nutzen verschiedensprachige Medien bei der Recherche und beim Wissenwerb.	- Fachunterricht, z.B. Projektarbeiten DiB - Internetrecherche in der Schule	- Projekttag, an dem Recherchen durchgeführt und Rechercheaufgaben gelöst werden sollen → Umgang mit Onlinemedien SLUB DD, um diese für Hausarbeiten zu nutzen - Recherche in der Stadtbibliothek Pirna
		- SJ 2021/22: Lernmaterialien in der individuellen Lernzeit (14-16h), so wie auf Anfrage Computerkabinett	- Ausweitung Schulbibliothek in tschechischsprachige Fachbücher - Recherchen im Rahmen des Sprachunterrichts und bilingual durchgeführter Fächer - → Klasse 7-9 einfache, kurze Aufträge, die schnell Erfolgsergebnisse versprechen, Klasse 10: komplexere Fragestellungen mit umfassender Recherche, Klasse 11/12 bilinguale Ausarbeitung von komplexeren Themen
	Die SuS beherrschen den Umgang mit Operatoren und Aufgabenstellungen in der Fremdsprache bzw. Partnersprache.	- Fachunterricht	- Evaluation durch Fachlehrer - tschech. (und dt.) FL verwenden in den Aufgabenstellungen entsprechende Operatoren bereits ab Klasse 7 (für tsch. SuS), Klasse 5 für dt. SuS - Verwendung von deutschen Lehrbüchern z.B. in Mathematik schon ab Klasse 9 → Gewöhnung an Operatoren - Erstellung einer Handreichung für die FL mit Liste der Operatoren und Erklärung (dt./tsch./engl.)

Příloha 2: Beiträge der einzelnen Fächer

- Příloha 2 - 3.1.2a Příspěvek předmětu matematika
- Anhang 2 - 3.1.2b Příspěvek předmětu fyzika
- Anhang 2 - 3.1.2e: Příspěvek předmětu chemie
- Anhang 2 - 3.1.2f: Příspěvek předmětu informatika
- Anhang 2 - 3.1.4b: Příspěvek předmětu výtvarná výchova
- Anhang 2 - 3.1.4c: Příspěvek předmětu GRW (společenské vědy/právní výchova/ hospodářství)
- Anhang 2 - 3.1.4d: Příspěvek předmětu dějepis
- Anhang 2 - 3.1.5b: Příspěvek předmětu němčina jako mateřský jazyk
- Anhang 2 - 3.1.5d: Příspěvek předmětu čeština jako mateřský jazyk
- Anhang 2 - 3.3.5: Bina-Startklar-týdny